

Vides pārraudzības valsts birojs

Rūpniecības iela 23, Rīga, LV-1045, tālr. 67321173, e-pasts pasts@vpvb.gov.lv, www.vpvb.gov.lv

Rīgā

29.12.2022

Atzinums Nr. 5-04/12/2022

par SIA “Latvi Dan Agro” cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūves, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu Dobeles novadā, Īles pagastā ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu

Derīgs līdz 2025. gada 29. decembrim

Paredzētās darbības ierosinātājs:

SIA “Latvi Dan Agro” (reģistrācijas Nr. 50003572581), juridiskā adrese: “Ošlejas”, Jaunbērzes pagasts, Dobeles novads, LV-3717, elektroniskā pasta adrese: latvidan@apollo.lv (turpmāk – Ierosinātāja).

Ziņojuma izstrādātājs:

SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” (reģistrācijas Nr. 40003374818), adrese: Vīlandes iela 3-6, Rīga, Latvija, LV-1010; tālr. 67242411; elektroniskā pasta adrese: elle@environment.lv (turpmāk – Izstrādātāja)¹.

Ziņojums iesniegts Vides pārraudzības valsts birojā (turpmāk arī - Birojs):

Ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums “SIA “Latvi Dan Agro” cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūvei, palielinot cūku audzēšanas skaitu, Dobeles novadā, Īles pagastā” (turpmāk – Ziņojums) iesniegts Birojā 2021. gada 17. decembrī, pārstrādātais Ziņojums (2. redakcija) iesniegts 2022. gada 28. septembrī.

Atzinums izdots saskaņā ar likuma “Par ietekmes uz vidi novērtējumu” (turpmāk – Novērtējuma likums) 20. panta pirmo daļu, un tajā noteikti nosacījumi saskaņā ar šā likuma 20. panta desmito daļu.

1. Paredzētās darbības nosaukums:

SIA “Latvi Dan Agro” cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūve, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu (turpmāk – Paredzētā darbība).

¹ Atbilstoši 2022. gada 28. septembra ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā “SIA “Latvi Dan Agro” cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūvei, palielinot cūku audzēšanas skaitu, Dobeles novadā, Īles pagastā” sniegtajai informācijai (Ziņojuma 8. lp.).

2. Paredzētās darbības iespējamā norises vieta:

Īles pagasts, Dobeles novads, nekustamā īpašuma "Avoti" (kadastra Nr. 4664 002 0129) zemes vienības "Avoti" (zemes vienības kadastra apzīmējums 4664 002 0236), "Ceļmalnieki" (zemes vienības kadastra apzīmējums 4664 002 0093) un zemes vienība ar kadastra apzīmējumu 4664 002 0365 (turpmāk – Darbības vieta).

3. Īss paredzētās darbības raksturojums:

3.1. Vispārēja informācija par Paredzēto darbību.

- 3.1.1. Ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk arī – IVN) procedūra Paredzētajai darbībai piemērota 2020. gada 12. jūnijā ar Biroja lēmumu Nr. 5-02/5 "*Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu*" (turpmāk – Lēmums Nr. 5-02/5), pamatojoties uz Novērtējuma likuma 4. panta pirmās daļas 1. punktu un 5. punkta "a" apakšpunktu un šā likuma 1. pielikuma "*Objekti, kuru ietekmes novērtējums ir nepieciešams*" 23. punkta 3. apakšpunktu.
- 3.1.2. IVN ietvaros vērtētā Paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā Ierosinātajās darbībā – dzīvnieku turēšanas vietu skaita palielināšana cūku audzēšanas kompleksā "Avoti" Īles pagastā, Dobeles novadā (turpmāk – Komplekss). Saskaņā ar Ziņojumu Paredzētās darbības ietvaros plānots:
 - 3.1.2.1. Veikt Kompleksa iežogotās teritorijas paplašināšanu līdz 14,6 ha kopplatībā.
 - 3.1.2.2. Izbūvēt 11 jaunas dzīvnieku novietnes, no kurām trīs būs sadalītas divās daļās – attiecīgi atšķirtajiem sivēniem un nobarojamajām cūkām. Paredzētās darbības rezultātā plānots palielināt cūku turēšanas vietu skaitu līdz 24 000 vietām nobarojamām cūkām un 6 000 vietām atšķirtajiem sivēniem, attiecīgi 2 880 un 672 dzīvnieku vienībām.
 - 3.1.2.3. Izbūvēt divas lagūnas tipa šķidrmēsļu krātuves ar laukumu 3 440 m² un tilpumu 14 600 m³ katrai un vienu jaunu starpaku.
 - 3.1.2.4. Slēgtas galerijas izbūve, kas savienos novietnes Nr. 26 -33.
- 3.1.3. Kompleksa pašreizējās un Paredzētā darbības kā A kategorijas piesārņojošās darbības viens no nosacījumiem ir labāko pieejamo tehnisko paņēmienu (turpmāk – LPTP) īstenošana, lai novērstu vai ierobežotu piesārņojuma rašanos, kā arī atbilstības nodrošināšana ar LPTP saistītajiem emisiju līmeņiem (LPTP - SEL). Intensīvas cūku audzēšanas LPTP noteikti Komisijas īstenošanas lēmumā (ES) 2017/302 (2017. gada 15. februāris) "*ar ko saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/75/ES nosaka secinājumus par labākajiem pieejamajiem tehniskajiem paņēmieniem (LPTP) attiecībā uz māļputnu vai cūku intensīvo audzēšanu*" (turpmāk – *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumi*)². Paredzētās darbības atbilstība *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumiem* prasību ievērošanai un aspektos, kur tas būtiski (jo uz piesardzību norāda IVN rezultāts), papildu nosacījumi nostiprināti arī ar šo Biroja atzinumu.
- 3.1.4. Birojs 2020. gada 4. novembrī izdeva programmu Nr. 5-03/16 "*Programma ietekmes uz vidi novērtējumam SIA "Latvi Dan Agro" cūku audzēšanas kompleksa "Avoti" pārbūvei, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu, Auces³ novadā, Īles*

² Pieejami tīmekļvietnē: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.L_.2017.043.01.0231.01.ENG&toc=OJ:L:2017:043:FULL (skatīta 21.12.2022).

³ Saskaņā ar Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumu (pieņemts 2020. gada 10. jūnijā) no 2021. gada 1. jūlija Dobeles novada administratīvajā teritorijā ietilpst Auces novada Īles pagasta teritorija.

pagastā” (turpmāk – Programma Nr. 5-03/16). Programma Nr. 5-03/16 izdota, pamatojoties uz Ierosinātājas 2020. gada 10. septembra iesniegumu ietekmes uz vidi novērtējuma programmas izstrādei un Birojā iesniegtajiem sākotnējās sabiedriskās apspriešanas (turpmāk – Sākotnējā apspriešana) rezultātiem un materiāliem (2020. gada 2. septembrī, 9., 14., 19. oktobrī un 3. novembrī).

3.2. Darbības vietas un esošās situācijas raksturojums:

- 3.2.1. Atbilstoši Ziņojumā iekļautajai informācijai Ierosinātāja esošo darbību veic Īles pagastā nekustamajā īpašumā “*Avoti*” (kadastra Nr. 4664 002 0129), kura īpašnieks ir Ierosinātāja. Šobrīd Kompleksa iežogotās teritorijas platība ir 12,3 ha.
- 3.2.2. Valsts vides dienests (turpmāk – Dienests) Ierosinātājas esošajai darbībai 2012. gada 8. martā izsniedzis atļauju Nr. JE12IA0002 A kategorijas piesārņojošās darbības veikšanai ar grozījumiem⁴ (turpmāk – Atļauja Nr. JE12IA0002). Atļauja Nr. JE12IA0002 ir izsniegta intensīvai cūku audzēšanai Kompleksā ar kopējo dzīvnieku vietu skaitu 15 953. Ūdensapgāde tiek nodrošināta no diviem pazemes ūdens ieguves urbumiem - “*Ceļmalnieku teļu kūts*” urbums Nr. 1 (VSIA “*Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs*” (turpmāk – LVĢMC) identifikācijas Nr. 14957, Nr. P201101) un “*Ceļmalnieku teļu kūts*” urbums Nr. 2 (LVĢMC identifikācijas Nr. 14958, Nr. P201102). Urbumi ierīkoti 2011. gadā un atrodas uzņēmuma teritorijā. Rekomendējamais ekspluatācijas debīts ir 4,0 l/s katram urbumam jeb 345,6 m³/diennaktī. Atļaujā Nr. JE12IA0002 noteiktais ūdens ieguves apjoms ir 89 100 m³/gadā. Siltumenerģijas ražošanu nodrošina apkures katls Grobiņa SC 120S ar jaudu 0,120 MW. Atbilstoši piesārņojošās darbības atļaujas nosacījumiem siltumenerģijas ražošanai tiek izmantota malka (20 m³/gadā). Saražotais šķidrmēsļu apjoms ir 29 077 t/gadā, tai skaitā 1 000 m³ mazgāšanas ūdeņi.
- 3.2.3. Birojs neuzskata par lietderīgu savā atzinumā atkārtoti detalizēti norādīt informāciju par Darbības vietas apstākļiem un Paredzētās darbības risinājumiem, kas jau ir ietverti Ziņojumā, jo Ziņojums ir neatņemama IVN dokumentācijas sastāvdaļa. Birojs tālāk šajā atzinumā akcentē tikai būtiskākos darbības vietu raksturojošos apstākļus, kur nepieciešams – ietekmju griezumā tos ņemot vērā attiecīgajās šī atzinuma sadaļās.
- 3.2.4. Saskaņā ar spēkā esošo Dobeles novada teritorijas plānojumu⁵ (turpmāk – Teritorijas plānojums) Darbības vieta atrodas *Rūpniecības apbūves teritorijā (R1)*, kur viens no atļautās izmantošanas veidiem ir lauksaimnieciskā ražošana. Papildus Kompleksa darbības vajadzībām tiek izmantota arī Ierosinātājas īpašumā esošā teritorija ar kadastra numuru 4664 004 0017 (kadastra kopējā platība 165,4 ha), kurā atrodas šķidrmēsļu krātuve “*Vētras*”, kas saskaņā ar Teritorijas plānojumu ir *Lauksaimniecības teritorija (L1)*. Paredzētās darbības īstenošanai nav plānots izmantot jaunas, iepriekš neizmantotas teritorijas.
- 3.2.5. Paredzētās darbības teritorija atrodas blakus valsts vietējam autoceļam V1121 *Čiekuri – Īle* (turpmāk – autoceļš V1121), kas Kompleksa ZR virzienā krustojas ar valsts vietējo autoceļu V1128 *Dobele-Īle-Auce* (turpmāk – autoceļš V1128). Darbības vieta robežojas ar lauksaimniecības un mežu teritorijām un pašvaldības autoceļu Nr. 502 *V1128 – Grauci – V1121* (turpmāk – autoceļš Nr. 502).

⁴ Atļauja Nr. JE12IA0002 pieejama Dienesta tīmekļvietnē https://registri.vvd.gov.lv/izsniegtas-atlaujas-un-licences/atlauja-un-licencu-mekletajs/?company_name=latvi+dan+agro&company_code=&s=1 (skatīta 03.11.2022.).

Tīmekļvietnē ⁵https://geolattija.lv/geo/tapis#document_185 (skatīta 04.11.2022.).

Autoceļa V1121 otrā pusē atrodas rūpniecības apbūves teritorija (R1) un tehniskās apbūves teritorija.

- 3.2.6. Tuvākās dzīvojamās apbūves teritorijas ir viensētas: “*Palmēni*”, “*Vītoli*” un “*Pļaviņas*” (neapdzīvotas). Viensētas “*Vēkšpēdiņas*” (neapdzīvotas), “*Kalvas*” un “*Ceļmalnieki*” ir Ierosinātās īpašumi. Ziņojuma norādīts, ka saskaņā ar kadastra informāciju par būves reģistrāciju/aktualizāciju un tās vērtību viensētās “*Kalvas*” un “*Ceļmalnieki*” nav reģistrētas dzīvojamās ēkas. Tuvākā apdzīvotā vieta ir Īle, kas atrodas ZR virzienā no Kompleksa, aptuveni 0,5 km attālumā. Aptuveni 1 km attālumā, ZA virzienā atrodas četri aizsargājami kultūras pieminekļi⁶. Īles muižas apbūve (aizsardzības Nr. 4924), Pils (Īles muižas pils) (aizsardzības Nr. 4925) un Parks (Īles muižas parks) (aizsardzības Nr. 4928) ir valsts nozīmes aizsargājami arhitektūras pieminekļi, bet Sanatorijas direktora māja (aizsardzības Nr. 4926) ir vietējās nozīmes arhitektūras piemineklis. Darbības vieta atrodas ārpus aizsargjoslas (aizsardzības zonas) ap kultūras pieminekļiem⁷.
- 3.2.7. Dobeles novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2021. – 2045. gadam (turpmāk – IAS) Īles ciems un tā apkārtnē ir noteikta kā ainaviski vērtīga teritorija, kuras tālākā attīstībā jāievēro specifiskas vadlīnijas. Ziņojumā vērtēta Paredzētās darbības atbilstība IAS noteiktajām vadlīnijām. Pārskats par Paredzētās darbības atbilstību IAS noteiktajām vadlīnijām ainaviski vērtīgu un kultūrvēsturiski nozīmīgu teritoriju un citu īpašu teritoriju attīstībai sniegts Ziņojuma 2.6. tabulā. Atbilstoši Ziņojumā novērtētajam Paredzētā darbība kopumā neradīs būtisku ietekmi uz esošo ainavu telpu, esošo kultūrvēsturisko vidi un rekreācijas resursiem, ņemot vērā paredzētos pasākumus ietekmju mazināšanai - jaunu dzīvnieku novietņu būvniecība plānota esošā Kompleksa teritorijā, jaunās dzīvnieku novietnes augstuma ziņā būs līdzvērtīgas esošajām novietnēm, savukārt kūsmēsļu krātuves neatšķirsies no esošajām krātuvēm - u.c. pasākumus
- 3.2.8. Atbilstoši Ziņojuma 1.1.1. nodaļā norādītajam, Komplekss ir izvietots bijušo kolhoza cūku un liellopu fermu teritorijās. Kopš 2006. gada ir veikta kompleksa rekonstrukcija, tam esot SIA “*Baltic Breeders*” īpašumā, un, sākot ar 2012. gadu, tajā ir 15 953 vietas dzīvnieku turēšanai, bet 2018. gadā Komplekss tika reorganizēts, pievienojoties SIA “*Latvi Dan Agro*”.
- 3.2.9. Kompleksā kā esoši emisijas avoti vērtēti cūku audzēšana un nobarošana (ventilācijas izvadi), šķidrmēsļu uzglabāšana un separatora darbība, graudu pieņemšanas process un uzglabāšana, kopā 17 emisijas avoti. Nelielas emisijas rada koksnes sadedzināšana apkures iekārta ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 0,16 MW. Visu emisijas avotu (to izvietojums norādīts Ziņojuma 1.8. attēlā, emisijas avotu raksturojums pievienots Ziņojuma 10.2.1. ielikumā) darbības rezultātā gaisā tiek emitētas šādas piesārņojošas vielas: slāpekļa dioksīds, oglekļa oksīds, amonjaks, slāpekļa (I) oksīds, sērūdeņradis, cietās daļiņas, oglekļa dioksīds, smakas. Vērtējot esošo darbību, Ziņojuma 1.12.2. nodaļā secināts, ka Kompleksa darbības rezultātā radīto emisijas avotu devums summārajā piesārņojuma koncentrācijā nav nozīmīgs, un nepastāv Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr. 1290 “*Noteikumi par gaisa kvalitāti*” (turpmāk - Noteikumi Nr. 1290) noteikto robežvērtību un vadlīnijās “*Horizontal guidance: environmental permitting, Risk assessments for special activities: environmental permits, Air emission risk assessment for your permit, Environmental Agency, 07.10.2020*” noteikto vielu, kurām Noteikumi Nr. 1290 nenoteic gaisa kvalitātes normatīvu, noteikto

⁶ Atbilstoši Kultūras ministrijas 1998. gada 29. oktobra rīkojumam Nr. 128 “*Par valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstu*”.

⁷ Atbilstoši Aizsargjoslu likumā 8. pantā noteiktajam.

mērķlielumu un gaisa kvalitātes novērtējuma līmeņu pārsniegšanas iespēja. Gaisa piesārņojošo vielu summārās koncentrācijas vietās, kur tiek vērtēta gaisa kvalitātes atbilstība cilvēku veselības aizsardzībai, normatīvi netiek pārsniegti. Augstākās maksimālās summārās koncentrācijas konstatētas (Ziņojuma 1.25. tabula) daļiņu PM_{2,5} emisiju gadījumā, kopā ar fona piesārņojumu gada vidējās koncentrācijas sasniedz 52,8 % no robežlieluma vērtības, no kurām 5,9 % veido emisijas no Kompleksa. Ņemot vērā, ka slāpekļa dioksīda un oglekļa dioksīda emisijas rada tikai sadedzināšanas iekārtas (jauda mazāka nekā mazas jaudas sadedzināšanas iekārtām noteiktā – 0,2 – 1 MW, kurināmā patēriņš – 14 t malkas gadā) un autotransports (mobils emisiju avots), šie avoti izkliedes aprēķinos nav iekļauti (skaidrojumi un emisijas apjomu aprēķini pievienoti Ziņojuma 7. pielikumā).

- 3.2.10. Cūku audzēšanas un šķidrmēslu apsaimniekošana rezultātā gaisā tiek emitētas smakas. Kā smaku emisijas avoti vērtēti cūku audzēšanas novietnes ar zemgrīdas šķidrmēslu uzglabāšanas krātuvēm, starpkrātuve un kūtsmēslu seperators, kā arī vircas krātuves. Kompleksā tiek veikts smaku monitorings, taču, ņemot vērā lielo mērījumu rezultātu izkliedi (Ziņojuma 1.28. tabula), IVN izmantoti literatūrā⁸ sniegtie emisijas faktori (Ziņojuma 7. pielikuma 10. tabula). Kopējo smaku emisiju rezultāti no Kompleksa novietnēm apkopoti Ziņojuma 1.29. tabulā, savukārt visu emisijas avotu raksturojums un emitēto vielu un smakas parametri – Ziņojuma 10.2.1. pielikumā, tabulā “*No emisijas avotiem gaisā emitētās vielas*”. Augstākā noteiktā (Ziņojuma 1.30. tabula) smaku koncentrācija ārpus uzņēmuma teritorijas sasniedz 2,27 ouE/m³ (45,4 % no mērķlieluma), bet tuvākajās apdzīvotajās viensētās “*Kalvas*” un “*Vītoli*” – 0,9 ouE/m³ (Ziņojuma 1.13. attēls un 3.5.2. tabula). Atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 25. novembra noteikumiem Nr. 724 “*Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 724) smakas uztveres sliekšnis jeb tāda smakojošas vielas koncentrācija, kuru sajūt vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku, ir viena smakas vienība (1 ouE/m³), tādējādi konstatējams, ka vērtētajās teritorijās šīs vērtības pārsniegums nav prognozējams. Atbilstoši modelēšanas rezultātiem nelabvēlīgos meteoroloģiskos apstākļos (Ziņojuma 1.31. tabula), kuru atkārtotā ir mazvarbūtīga, smaku koncentrācija var sasniegt 4,64 ouE/m³ un tā noteikta ārpus uzņēmuma teritorijas.
- 3.2.11. Vērtējot esošo trokšņa avotu iespējamās radītos traucējumus ārpus Kompleksa teritorijas, izdalītas šādas trokšņa avotu grupas: cūku mītņu ventilācijas darbības radītais troksnis un ar Kompleksa darbību saistītais elevatoru, kravas transporta un traktortehnikas radītais troksnis. Aprēķinu metodika un izmantotie pieņēmumi un nosacījumi detalizēti aprakstīti Ziņojuma 1.13. nodaļā. Informācija par esošo trokšņa avotu radīto skaņas jaudu un darbības laiku apkopota Ziņojuma 1.34. tabulā, transporta intensitātes rādītāji – 1.33. tabulā. Summārajā trokšņa novērtējumā ņemta vērā autotransporta satiksmes intensitāte uz autoceļiem V1121 un V1128 (Ziņojuma 3.9. tabula). Modelēšanas rezultātu grafiskais attēlojums pievienots Ziņojuma 8. pielikuma 1.-3. attēlos. Augstākais aprēķinātais esošās darbības un fona summārais trokšņa līmenis dzīvojamās apbūves teritorijās apkopots Ziņojuma 3.10. tabulā. No Ziņojuma (3.5.1. nodaļa, 8. pielikums) izriet, ka jau esošais summārais trokšņa līmenis 11 dzīvojamās ēkās⁹ pārsniedz Ministru kabineta 2014. gada 7. janvāra noteikumos Nr. 16 “*Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 16) noteiktos vides trokšņa robežlielumus, taču

⁸ Vācijas inženieru apvienības izstrādātā (2011. gada septembris) standarta “*Emissions and immissions from animal husbandries – Housing systems and emissions – Pigs, cattle, poultry, horses*”.

⁹ “*Tērces/Apiņi*”, “*Dzirnavnieki*”, “*Krejošana*”, “*Pūķi*”, “*Puķītes*”, “*Veldres*”, “*Ozoliņi*”, “*Āres*”, “*Dardzezes 2*”, “*Ziediņi*”, “*Klintenes*” (Ziņojuma 149. lpp.).

visas šīs 11 teritorijas daļēji atrodas Īles ciema teritorijā esošo ielu/ceļu sarkanajās līnijās, kas noteiktas ap autoceļiem V1121 un V1128, kuras noteiktas ap minētajiem autoceļiem Īles ciemateritorijā. Kompleksa ietekmes zonā esošo viensētu “*Vītoli*” un “*Palmēni*” normatīvie robežlielumi netiek pārsniegti.

- 3.2.12. Kompleksam tuvākās ūdenstilpes ir Spārņa (Spārnu) ezers – apmēram 2,6 km attālumā uz ZA, Sesavas ezers – apmēram 3,2 km attālumā uz Z un Lielaucis ezers – apmēram 5,4 km attālumā uz R. No Kompleksa teritorijas nokrišņu ūdeņu dabiskā virszemes notece ir vērsta uz piegulošajām teritorijām, īpaši uz DA esošo meliorācijas grāvi (Kalvas grāvis), kas savus ūdeņus novada Auces upē, kā arī uz ZR, kur reljefs ir nedaudz zemāks. Virszemes noteci uz Auces upi no Kompleksa teritorijas Z daļas noslēdz autoceļa V1121 uzbērums. Ap Kompleksa teritoriju ir izveidota seklu drenāžas grāvju sistēma, kas savāc virszemes noteces ūdeņus no teritorijas. Tāpat drenāžas grāvis ir gar autoceļu V1211. Darbības vietas teritorijai tuvākie dziļurbumi, kas nav saistīti ar Kompleksa darbību, atrodas Īles ciemā, aptuveni 0,8 km attālumā uz ZR. Informācija par Darbības vietai tuvumā esošajiem dziļurbumiem apkopota Ziņojuma 2.3. tabulā.
- 3.2.13. Kompleksam tuvākā Eiropas nozīmes īpaši aizsargājamo dabas teritoriju tīkla (*Natura 2000*) teritorija (turpmāk – *Natura 2000* teritorija) ir dabas liegums “*Vīķu purvs*” (turpmāk – DL Vīķu purvs), kas atrodas R virzienā ~ 5 km attālumā no Kompleksa. Līdz ar to prognozējams, ka cūku audzēšanas kompleksa teritorijas paplašināšana neradīs ietekmi uz *Natura 2000* teritorijām. Ziņojumā tiek paredzēts, ka nozīmīgākais risks dabas vērtībām varētu rasties no šķidrmēslu izkliedes un ar to saistītās iespējamās eutrofikācijas, kas var atstāt negatīvu ietekmi uz dabiskiem biotopiem, sugu dzīvotnēm vai citām dabas vērtībām. Šķidrmēslu izkliede lauksaimniecībā izmantotajās zemes platībās, kas plānotas atbilstoši normatīvo aktu prasībām un noslēgtajiem līgumiem ar lauku saimniecībām, būtiski samazina negatīvas ietekmes iespējamību. Detalizēts dabas vērtību raksturojums Darbības vietas un Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā sniegts Ziņojuma 2.7. nodaļā.
- 3.2.14. Atļautās darbības ietvaros Ierosinātāja ir iznomājusi savus īpašumā esošos laukus SIA “*Lauku Agro*”, kas iepērk šķidrmēslus no Ierosinātājas un veic to iestrādi lauksaimniecības zemēs, izmantojot savu tehniku. Ierosinātāja neveic šķidrmēslu iestrādi lauksaimniecības zemēs. SIA “*Lauku Agro*” nomā no Ierosinātājas lauksaimniecībā izmantojamās zemes 1 539,7 ha platībā, no kuriem uz 507 ha plānots izkliegt šķidrmēslus ar cauruļvadu sistēmu, bet uz 1 032,7 ha – ar traktortehniku. Lauksaimniecības zemes, uz kurām tiek veikta šķidrmēslu izkliede, attēlotas Ziņojuma 1.7.1. attēlā, savukārt dabas vērtību īss raksturojums sniegts Ziņojuma 2.7. nodaļā, un novietojums parādīts 2.7. un 2.8. attēlā. Ziņojumā ietekme uz bioloģisko daudzveidību novērtēta kā nebūtiska (Ziņojuma 6.7. nodaļa “*Paredzētās darbības iespējamās ietekmes izvērtējums uz dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību*”).
- 3.2.15. Saskaņā ar LVGMC uzturēto datu bāzi “*Piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistrs*” 400 m attālumā uz R no Kompleksa, Īles ciema teritorijā atrodas potenciāli piesārņota vieta – bijusī katlu māja “*Tērces*” (reģistrācijas Nr. 46648/1777). Aptuveni 800 m attālumā uz DR atrodas potenciāli piesārņota vieta – bijusī pesticīdu noliktava “*Jaunarāji*” (reģistrācijas Nr. 46648/1774), aptuveni 1 km attālumā uz R atrodas potenciāli piesārņota vieta – degvielas uzpildes stacija (reģistrācijas Nr. 46648/1778). ZA virzienā no kompleksa 1,5 km attālumā atrodas potenciāli piesārņota vieta – sociālās aprūpes centrs “*Īle*”, katlu māja (reģistrācijas

Nr. 46648/4813). Citas piesārņotās vai potenciāli piesārņotās vietas ir vairāk nekā 2 km attālumā no Kompleksa teritorijas.

3.3. Paredzētās darbības un tās nodrošinājuma raksturojums.

- 3.3.1. Ziņojumā novērtēta situācija, kad Paredzētās darbības realizācijas gadījumā kopējais nobarojamo cūku (30 - 100 kg) un atšķirto sivēnu (līdz 30 kg) vietu skaits novietnēs sasniegs 30 000 vietas, kas atbildīs 3 552 dzīvnieku vienībām (turpmāk - DV) (Ziņojuma 1.5. tabula) 23 718,6 m² lietderīgajā platībā (Ziņojuma 1.1. un 1.6. tabula). Plānotais maksimālais izaudzēto dzīvnieku skaits gadā, ņemot vērā aprites ciklu skaitu – 192 000 (Ziņojuma 1.5. tabula).
- 3.3.2. Ziņojumā sniegts dzīvnieku vietu sadalījums pa korpusiem, norādot vienam dzīvniekam paredzēto platību¹⁰. Lai nodrošinātu, ka dzīvniekiem pieejamā platība novietnēs atbilst Ministru kabineta 2009. gada 7. jūlija noteikumos Nr. 743 “*Cūku labturības prasības*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 743) noteiktajām prasībām, 454 cūkas no novietnes Nr. 16 tiks pārvietotas uz novietni Nr. 2A. Tādējādi platība uz 1 dzīvnieku novietnē Nr. 16 sasniegs 0,68 m² un novietnē Nr. 2A – 0,76 m². Nepieciešamais barības izlietojums – 26 000 tonnas barības gadā, ūdens patēriņš – 100 000 m³/gadā. Gada laikā radītais šķidrmēsļu apjoms – līdz 50 901 t. Kritušo dzīvnieku apjoms¹¹ gadā prognozēts līdz 150 t.
- 3.3.3. Paredzētās darbības ietvaros plānots veikt šādus būvniecības darbus: 11 jaunu dzīvnieku novietņu un 2 jaunu kūtsmēsļu krātuvju būvniecība, kā arī starp novietnēm izbūvēt koridoru. Realizējot Paredzēto darbību, esošās ēkas nav paredzēts būtiski pārbūvēt. Tā kā viena no jaunajām lagūnām un novietnes Nr. 26 - 33 plānotas ārpus esošās teritorijas robežas, tad Kompleksa teritorija tiks paplašināta līdz 14,6 ha. Atbilstoši Ziņojumam kopējais projektēšanas un būvniecības procesa ilgums būs apmēram 5 gadi.
- 3.3.4. Ziņojuma 1.4. attēlā parādīta aktuālā situācija un plānotās izmaiņas attiecībā uz ēku, būvju un citu ar ražošanu saistīto objektu izvietojumu Kompleksa teritorijā. Visiem novietnes korpusiem paredzēta klimata kontroles sistēma, kas ļauj regulēt pieplūdes un izplūdes ventilācijas ātrumu. Visos cūku novietnes korposos ir automātiska barības padošanas sistēma un uzstādītas dzirdināšanas sistēmas, kas aprīkotas ar individuālajiem nipelēm, kā arī redeļu grīdas¹² ar zemgrīdas šķidrmēsļu krātuvēm. Arī jauno korpusu zemgrīdas krātuves tiks savienotas ar kūtsmēsļu apsaimniekošanas sistēmas tīklu - šķidrmēsli un mazgāšanas ūdeņi tiek padoti uz seperatoru, kur tiek atdalīta šķidrā frakcija (95 % no masas), kas tālāk tiek novadīti uz kūtsmēsļu krātuvēm. Atdalītā cietā frakcija (5 % no padotās kūtsmēsļu masas) netiek uzglabāta, bet tiek nodota Izstrādātājas kompleksam “*Ošlejas*” biogāzes iekārtai.
- 3.3.5. Transportēšanas maršrutus paredzēts saglabāt bez izmaiņām. No Ziņojuma secināms, ka Ierosinātājas radītās transporta plūsmas izmaiņas būs nozīmīgas (Ziņojuma 1.33. tabula), jo cūku novietnes paplašināšanas rezultātā proporcionāli

¹⁰ Ziņojuma 1.1. (esošā situācija/esošās novietnes) un 1.6. tabula (jaunās novietnes). Atbilstoši Ministru kabineta 2009. gada 7. jūlija noteikumiem Nr. 743 “*Cūku labturības prasības*” uz vienu dzīvnieku jānodrošina 0,15 m², ja cūkas svars ir līdz 10 kilogramiem (16.1. punkts), 0,20 m², ja cūkas svars ir no 11 līdz 20 kilogramiem (16.2. punkts), 0,30 m², ja cūkas svars ir no 21 līdz 30 kilogramiem (16.3. punkts), 0,65 m², ja cūkas svars ir no 86 līdz 110 kilogramiem (16.6. punkts).

¹¹ Ņemot vērā, ka faktiskais kritušo dzīvnieku apjoms ir stipri mazāks par atļaujā norādīto, paredzētais aptuvenais gadā kritušo dzīvnieku apjoms sakrīt ar atļauto – līdz 150 tonnām, būtiskas izmaiņas utilizācijas procesā līdz ar paredzēto darbību nav plānotas.

¹² Atbilstoši Ziņojumā sniegtajai informācijai novietnēs ir pilnīgas vai daļēja redeļu grīda atkarībā no cūku labturības prasībām attiecīgajai dzīvnieku kategorijai.

palielināsies visu izejvielu un produkcijas apgrozījums. Aprēķināts, ka transporta plūsma pieaugs no 2 388 transporta vienībām līdz 4 185 vienībām gadā.

- 3.3.6. Kompleksa darbībai nepieciešamo ūdens daudzumu (Ziņojuma 1.19. tabula) – līdz 100 000 m³/gadā - iegūs no teritorijā esošajiem dziļurbumiem.
- 3.3.7. Siltumenerģijas nodrošināšanai caurlaides ēkā izmanto malkas apkures katlu ar nominālo ievadīto siltuma jaudu 0,16 MW. Sadzīves telpas tiek apsildītas ar elektriskajiem sildītājiem. Ziņojumā norādīts, ka ne esošajās, ne jaunajās novietnēs nav paredzētas citas apkures iekārtas, kā arī tās nav nepieciešamas, lai nodrošinātu citas ražošanas vajadzības. Jaunajās dzīvnieku novietnēs paredzēts veikt šķidrmēslu dzesēšanu un atgūto siltumenerģiju izmantot uzņēmuma vajadzībām.
- 3.3.8. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā palielināsies cūku barības izlietojums, bet nav paredzēts mainīt barības sagatavošanas tehnoloģisko procesu. Barības sagatavošanas procesa apraksts sniegts Ziņojuma 1.3. nodaļā. Graudu un barības padeves sistēma ir slēgta.
- 3.3.9. Kompleksa darbības rezultātā veidosies sadzīves, ražošanas un lietus notekūdeņi. Novietņu mazgāšanas ūdeņus kopā ar izšļakstīto dzeramo ūdeni arī turpmāk novadīs šķidrmēslos. Tā prognozētais apjoms – līdz 3 180 m³ gadā (Ziņojuma 1.11. tabula) un sadzīves notekūdeņi (aptuveni 10 m³ gadā) tiks savākti hermētiskā krājrezervuārā ar tālāku izvešanu uz Auces notekūdeņu attīrīšanas iekārtām. Lietus un sniega kušanas ūdeņi no ēku jumtiem, kā arī no betonētajiem un asfaltētajiem ceļiem un laukiem tiks savākti un novadīti lietus ūdens savākšanas sistēmā ar izplūdi Kalvas grāvī. Nokrišņu un sniega kušanas ūdeņi no pārējās kompleksa teritorijas netiek savākti. Difūzās noteces ceļā tie nonāk cauri cūku kompleksa teritorijai plūstošajā Kalvas grāvī. No asfaltētajiem ceļiem un laukiem notekūdeņi notek un iesūcas gruntī. Nepieciešamības gadījumā, ja virszemes ūdeņu notece būs apgrūtināta, tie tiks novadīti meliorācijas grāvī kopā ar no ēku jumtiem savāktajiem ūdeņiem.
- 3.3.10. Ierosinātāja neveic šķidrmēslu izkliedi uz lauksaimniecības zemēm, to veic SIA “*Lauku Agro*” ar speciāli aprīkotu traktortehniku (skatīt šī atzinuma 3.2.14. punktu). SIA “*Lauku Agro*” rīcībā ir desmit cisternas ar tilpumu 25 m³ šķidrmēslu izkliedi uz lauksaimniecības zemēm. Cisternas tiek uzpildītas caur lūku cisternas augšā, kas pēc uzpildes un transportēšanas laikā ir hermētiski noslēgta, vai, kas ir aprīkota ar slēgta tipa uzpildi. Tas dod iespēju novērst šķidrmēslu noplūdi uzpildes laikā, un cisternas sāni netiek nolieti ar uzpildāmo masu, samazinot smaku izplatības iespējamību transportēšanas laikā. Saražoto šķidrmēslu 50 901 t/gadā (Ziņojuma 1.12. tabula) izkliedei uz lauksaimniecības zemēm nepieciešamo platību aprēķins veikts atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumos Nr. 834 “*Prasības ūdens, augsnes un gaisa aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisīta piesārņojuma*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 834) noteiktajam un aprēķināts (Ziņojuma 1.4.4. nodaļa), ka minimālā nepieciešamā platība ir 1 014 ha. Izkliedi uz lauksaimniecībā izmantojamām zemēm veic, to saskaņot ar zemju valdītājiem, kā arī izklijas jeb lauku mēslošanas grafiku. Darbības vieta atrodas Dobeles novadā, kura teritorija¹³ iekļauta īpaši jutīgo teritoriju sarakstā un uz kuru attiecināmas paaugstinātās prasības ūdens un augsnes aizsardzībai no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem. Līdz ar to šķidrmēslu izkliedei piemērojamas Noteikumos Nr. 834 noteiktās prasības.

¹³ Noteikumu Nr. 834 4. punkts.

- 3.3.11. Ķīmisko vielu un maisījumu nepieciešamie apjomi Kompleksa darbības nodrošināšanai apkopoti Ziņojuma 1.20. tabulā. Informācija par izmantotajiem maisījumiem un vielām apkopota Ziņojuma 1.9.2. nodaļā.

3.4. Paredzētās darbības iespējamie alternatīvie risinājumi:

- 3.4.1. IVN pamatprincipi paredz prasību, lai, novērtējot paredzēto darbību, tiktu izsvērtas pieņemamās alternatīvas, kas varētu būt piemērotas ierosinātajam projektam un tā specifiskajām īpašībām. Alternatīvas var tikt novērtētas kā tehnoloģiskajam procesam, tā darbības vietai. Ņemot vērā, ka Paredzētā darbība ir izmaiņas esošajā darbībā, būtiski palielinot audzējamo dzīvnieku vietu skaitu, Ziņojumā kā alternatīvas vērtēti ventilācijas izvadu risinājumi:

3.4.1.1. Alternatīva A-1: ventilācijas izvadi atrodas tikai uz novietņu jumtiem;

3.4.1.2. Alternatīva A-2: ventilācijas izvadi atrodas gan uz novietņu jumtiem, gan gala sienās.

- 3.4.2. IVN ietvaros tiek izvērtēta šo tehnisko risinājumu ietekme uz vidi. Esošo novietņu ventilācijas sistēma netiek mainīta, tiek saglabāti gan jumta, gan gala sienu ventilācijas izvadi. Alternatīva A-1 paredz 8 jaunajās novietnēs (emisijas avoti Nr. 26 - Nr. 33) un katrā no 3 jauno novietņu sekcijām (emisijas avoti Nr. 20 – Nr. 25) izvietot 5 jumta ventilatorus ar kopējo ražību $123\,500\text{ Nm}^3/\text{h}$ (jeb $24\,700\text{ Nm}^3/\text{h}$ katram), savukārt alternatīva A-2 paredz papildu jumta ventilatoriem (ražība $16\,055\text{ Nm}^3/\text{h}$ katram) uzstādīt arī gala ventilatorus ar ražību $43\,225\text{ Nm}^3/\text{h}$ katram (skat. Ziņojuma 7. pielikuma 4. attēlu un 10.2.3. pielikuma tabulas), līdz ar to nodrošinot kopējo ventilācijas jaudu mītnē tādu pat kā alternatīvas A-1 risinājumā ($123\,500\text{ Nm}^3/\text{h}$). Attiecībā uz novietnēm Nr. 20, Nr. 22 un Nr. 24 norādāms, ka ģeogrāfiskā novietojuma (izvietotas esošās teritorijas centrālajā daļā) dēļ tām netiek paredzēti gala ventilatori, bet saglabāts risinājums kā A-1 alternatīvā. Īstenojot alternatīvu A - 2, gala ventilatori nodrošinās līdz 35 % no kopējās ventilācijas jaudas un darbosies nepārtraukti.

4. Izvērtētā dokumentācija:

- 4.1. Ierosinātājas 2020. gada 6. maija¹⁴ iesniegums “Paredzētās darbības iesniegums cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūvei Īles pagastā, Dobeles novadā” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/813).
- 4.2. Biroja 2020. gada 12. jūnija lēmums Nr. 5-02/5 “Par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.
- 4.3. Ierosinātājas 2022. gada 20. augusta vēstule ar pielikumiem par ietekmes uz vidi novērtējuma uzsākšanu un sākotnējo sabiedrisko apspriešanu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1414).
- 4.4. Vides aizsardzības kluba 2020. gada 2. augusta¹⁵ vēstule “Par paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējumu” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1498).
- 4.5. Ierosinātājas 2020. gada 10. septembra¹⁶ vēstule “Par ietekmes uz vidi novērtējuma programmu cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” (adrese: “Avoti”, Īles pagasts, Auces novads, LV-3716) pārbūve” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1552).

¹⁴ Elektroniskā paraksta laika zīmogs 13.05.2020.

¹⁵ Elektroniskā paraksta laika zīmogs 02.09.2020.

¹⁶ Elektroniskā paraksta laika zīmogs 11.09.2020.

- 4.6. Ierosinātājas 2020. gada 30. septembra elektroniskā pasta vēstule *“FW: Protokols uz elektronisko parakstīšanu”* ar pielikumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1651).
- 4.7. Izstrādātājas 2020. gada 30. septembra elektroniskā pasta vēstule *“FW: Par SIA “LatviDan Agro” cūkaudzēšanas kompleksa paplašināšanu”* ar pielikumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1652).
- 4.8. Ierosinātājas 2020. gada 9. oktobra vēstule ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1712).
- 4.9. Ierosinātājas 2020. gada 14. oktobra elektroniskā pasta vēstule *“pielikums 09.10.2020 elektroniski nosūtītajai vēstulei”* ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1741).
- 4.10. Fiziskas personas 2020. gada 12. oktobra vēstule *“Par SIA “Latvi Dan Agro” paredzēto darbības paplašināšanos”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1799).
- 4.11. Ierosinātājas 2020. gada 3. novembra elektroniskā pasta vēstule *“Fwd: Dokuments 03.11.2020 Nr.4.4.6/15266”* ar pielikumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1881).
- 4.12. Biroja 2020. gada 4. novembra Programma Nr. 5-03/16.
- 4.13. Izstrādātājas 2021. gada 20. oktobra elektroniskā pasta vēstule *“Par ziņojuma sabiedrisko apspriešanu (SIA “Latvi Dan Agro”)”* ar pielikumu (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1940).
- 4.14. Izstrādātājas 2021. gada 12. novembra elektroniskā pasta vēstule *“SIA “Latvi Dan Agro” IVN ziņojuma sabiedriskās apspriešanas materiāli”* ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2120).
- 4.15. Dabas aizsardzības pārvaldes (turpmāk - DAP) 2021. gada 17. novembra vēstule Nr. 4.9/6390/2021-N *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu paredzētajai darbībai – cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūve, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2137).
- 4.16. Izstrādātājas 2021. gada 17. decembra vēstule *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Vides pārraudzības birojā atzinuma saņemšanai”* ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2334).
- 4.17. Dobeles novada pašvaldības 2021. gada 29. decembra¹⁷ vēstule Nr. 2.6/3886 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2409).
- 4.18. Dienesta Zemgales reģionālās vides pārvaldes¹⁸ 2022. gada 4. janvāra vēstule Nr. 2.3/9/ZE/2022 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/22).
- 4.19. Veselības inspekcijas 2022. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.6.4.-1./41457/ *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/88).
- 4.20. DAP 2022. gada 26. janvāra vēstule Nr. 4.9/436/2022-N *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu paredzētajai darbībai – cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūve, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu”* (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/181).
- 4.21. Izstrādātājas 2022. gada 28. septembra vēstule *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanu Vides pārraudzības birojā atzinuma saņemšanai”* ar pielikumiem (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/1972).

¹⁷ Elektroniskā paraksta laika zīmogs.

¹⁸ Saskaņā ar Valsts vides dienesta tīmekļvietnē (<https://www.vvd.gov.lv/lv/jaunums/valsts-vides-dienests-istenojis-verienigas-izmainas-struktura-lai-celtu-pakalpojumu-kvalitati>) pieejamo informāciju no 2022. gada 1. aprīļa reģionālo vides pārvalžu funkcijas, kas saistītas ar atļauju dokumentu sagatavošanu, pārņēma Atļauju pārvalde.

- 4.22. Dobeles novada pašvaldības 2022. gada 21. oktobra vēstule Nr. 2.5/2022/4021 “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2144).
- 4.23. Veselības inspekcijas 2022. gada 28. oktobra vēstule Nr. 4.6.9.-1./350 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2191).
- 4.24. Dienesta 2022. gada 31. oktobra vēstule Nr. 2.4/AP/7259/2022 “*Par SIA “Latvi Dan Agro” paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 2. redakciju*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2198).
- 4.25. DAP 2022. gada 2. novembra vēstule Nr. 4.9/6024/2022-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/224).
- 4.26. Biroja 2022. gada 3. novembra vēstule Nr. 5-01/1074/2022 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu un viedokļa sniegšanu*”.
- 4.27. Izstrādātājas 2022. gada 17. novembra vēstule “*Uz 03.11.2022. vēstuli Nr. 5-01/1074/2022*” (Biroja reģistrācijas Nr. 5-01/2317).
- 4.28. Biroja 2022. gada 29. novembra vēstule Nr. 5-01/1155/2022 “*Par atzinuma izdošanas termiņa pagarināšanu*”.

5. Informācija par paredzētās darbības novērtēšanas procesā apkopotajiem ieinteresēto pušu viedokļiem un argumentiem (tai skaitā par sabiedriskās apspriešanas rezultātiem):

5.1. Sākotnējā sabiedrības informēšana, sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sapulces, ieinteresēto pušu viedoklis un argumenti:

- 5.1.1. Paziņojums par Paredzēto darbību un plānoto Sākotnējo apspriešanu, tajā skaitā sanāksmi, tika publicēts 2020. gada 19. augusta izdevumā “*Auces novada vēstis*” Nr. 8 (129) un ievietots tīmekļvietnēs www.environment.lv/, www.auce.lv un www.vpvp.gov.lv. Atbilstoši Ierosinātājas 2020. gada 20. augustā sniegtajai informācijai – par Paredzēto darbību individuāli informēti tie nekustamo īpašumu īpašnieki (valdītāji), kuru nekustamie īpašumi robežojas ar Darbības vietu.
- 5.1.2. Paredzētās darbības Sākotnējā apspriešana notika no 2020. gada 19. augusta līdz 2020. gada 8. septembrim. Sākotnējās apspriešanas ietvaros neklātienēs formā (attālināti) notika sabiedriskās apspriešanas sanāksme. Neklātienēs apspriešana notika no 2020. gada 31. augusta līdz 7. septembrim, kuras laikā ieinteresētās personas varēja sūtīt jautājumus uz Paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādātāja e-pasta adresi latvidanagro@environment.lv. Sanāksmē bija iespējams piedalīties, izmantojot SIA “*Estonian, Latvian & Lithuanian Environment*” tīmekļvietnes www.environment.lv sadaļā Jaunumi publicēto saiti. Tiešsaistes videokonference notika 2020. gada 31. augustā no plkst. 16.00 Youtube platformā. Atbilstoši “*Paredzētās darbības - SIA “Latvi Dan Agro” plānotajai cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūvei, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu, nekustamajā īpašumā “Avoti” (kadastra Nr. 46640020129), Īles pagastā, Auces novadā - sākotnējās sabiedriskās apspriešanas sanāksmes protokolam*” sākotnējās sabiedriskās apspriešanas neklātienēs sanāksmes pilns ieraksts publicēts vietnē <https://www.youtube.com/watch?v=jqbABc3eqB8>, bet tās saīsināts ieraksts - <https://www.youtube.com/watch?v=LYXeBh5FNvI>. Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā neklātienēs sanāksmes video prezentācija līdz 2020. gada 7. septembrim tikusi skatīta 52 reizes (pilns ieraksts skatīts 37 reizes, saīsināts – 15 reizes). Attālinātās Sākotnējās apspriešanas sanāksmes laikā no 2020. gada 31. augusta līdz 7. septembrim uz e-pasta adresi latvidanagro@environment.lv netika saņemts neviens jautājums par Ierosinātājas Paredzēto darbību. Pēc

Sākotnējās apspriešanas beigām Ierosinātāja konstatēja, ka nav individuāli informēti visi piegulošo zemju īpašnieki un 2020. gada 6. oktobrī individuāli par Paredzēto darbību informēja vienu fizisku personu (ar ierakstītu vēstuli) un VSIA “*Latvijas valsts ceļi*”¹⁹ (ar elektroniski parakstītu dokumentu uz e-pastu), par to informējot Biroju 2020. gada 9. oktobrī.

- 5.1.3. Sākotnējās apspriešanas ietvaros Birojs saņēma iesniegumu no biedrības “*Vides aizsardzības klubs*”, VSIA “*Latvijas valsts ceļi*” un fiziskas personas iesniegumu. Iesniegumos sniegts viedoklis gan par Paredzēto darbību, gan pausts satraukums par Kompleksa darbības paplašināšanu un ar Paredzētās darbības realizāciju sagaidāmo ietekmi uz esošo vides stāvokli, kā arī sniegti priekšlikumi ietekmes uz vidi novērtējumam un monitoringa prasībām. Pamatojoties uz Ierosinātājas pieteikumu un Sākotnējās apspriešanas rezultātiem, Birojs sagatavoja un 2020. gada 4. novembrī izdeva Programmu.

5.2. Sabiedrības informēšana, sabiedriskās apspriešanas sapulce, ieinteresēto pušu viedoklis Ziņojuma izstrādes un apspriešanas stadijā:

- 5.2.1. Ziņojuma sabiedriskā apspriešana norisinājās no 2021. gada 21. oktobra līdz 26. novembrim. Paziņojums par Ziņojuma sabiedrisko apspriešanu tika publicēts Dobeles novada laikrakstā “*Zemgale*” 2021. gada 21. oktobra numurā Nr. 121(8259). Informācija tika ievietota Dobeles novada pašvaldības tīmekļvietnē www.dobele.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojums un tā kopsavilkums bija pieejams Izstrādātājas un pašvaldības (arī bijušās) tīmekļvietnēs www.environment.lv, www.dobele.lv un www.auce.lv, kā arī pēc iepriekšēja pieraksta klātienē Īles pagasta klientu apkalpošanas punkta telpās (“*Mālnieki*”, Īle, Īles pagasts, Dobeles novads, LV – 3716). Rakstiskus priekšlikumus Izstrādātajai un Birojā bija iespējams iesniegt līdz 2021. gada 26. novembrim.
- 5.2.2. Saskaņā ar ierobežojumiem, kas noteikti *Covid – 19* infekcijas izplatības ierobežošanai, Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas sanāksme tika organizēta neklātienē formā, attālināti²⁰. Sabiedriskās apspriešanas sanāksme norisinājās neklātienē formā (attālināti) no 2021. gada 21. oktobra līdz 26. novembrim, tiešsaistes sanāksme norisinājās 2021. gada 4. novembrī plkst. 17.30. Attālināti sanāksmē piedalījās 13 dalībnieki, savukārt sanāksmes ieraksts līdz 2021. gada 14. decembrim skatīts 17 reizes. Ziņojuma sabiedriskajā apspriešanas sanāksmē (no 2021. gada 21. oktobra līdz 26. novembrim) bija iespēja uzdot jautājumus par IVN un saņemt atbildes ar elektroniskā pasta (komplekss@environment.lv) starpniecību. 2022. gada 5. janvārī saņemta fiziskas personas e-pasta vēstule ar jautājumiem un viedokli par paredzēto darbību. Tā kā Ziņojuma sabiedriskās apspriešana notika no 2021. gada 21. oktobra līdz 26. novembrim, tad atbildes uz šo e-pasta vēstuli ir iekļautas pārskatā par saņemtajiem komentāriem (Ziņojuma 15. pielikums).
- 5.2.3. Ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā Birojs saņēma DAP 2021. gada 17. novembra vēstuli Nr. 4.9/6390/2021-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu paredzētajai darbībai – cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūve, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu*” ar viedokli par sagatavoto Ziņojumu, tostarp par nepieciešamajiem labojumiem un papildinājumiem. Birojā saņemtais DAP iesniegums tika pārsūtīts arī Ierosinātajai Ziņojuma pilnveidošanai. Pārskats par

¹⁹ Līdz 2020. gada 9. decembrim Valsts akciju sabiedrība “*Latvijas Valsts ceļi*” saskaņā ar tīmekļvietnē <https://company.lursoft.lv/lv/latvijas-valsts-celi/40003344207> pieejamo informāciju (skatīta 02.11.2022.).

²⁰ Atbilstoši 2020. gada 5. jūnija likuma “*Covid-19 infekcijas pārvaldības likums*” 20. pantam, kas noteic kārtību, kādā neklātienē formā (attālināti) organizējama vides normatīvajos aktos noteiktā publiskā apspriešana.

saņemto iebildumu un priekšlikumu izvērtējumu un to, kā tie ņemti vērā, ietverts Ziņojuma 15. pielikuma sadaļas *“Pārskats par sabiedrības līdzdalības pasākumiem un sabiedrības, kā arī institūciju iesniegtajiem priekšlikumiem SIA “Latvi Dan Agro” cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūve, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu, ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskās apspriešanas laikā”* tabulā.

5.3. Sabiedrības informēšana par Birojā iesniegto Ziņojumu un argumenti Ziņojuma izvērtēšanas stadijā:

5.3.1. Birojā Ziņojums tika iesniegts kopumā divas reizes 2021. gada 17. decembrī (1. redakcija) un 2022. gada 28. septembrī (2. redakcija). Paziņojumi par Ziņojuma 1. un 2. redakcijas iesniegšanu Birojā tika ievietoti Dobeles novada pašvaldības tīmekļvietnē www.dobele.lv, Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv un Biroja tīmekļvietnē www.vpvb.gov.lv. Ziņojumu abas redakcijas bija pieejamas Izstrādātājas tīmekļvietnē www.environment.lv.

5.3.2. Atsaucoties uz Biroja lūgumu sniegt viedokli par Ziņojumu tika saņemtas:

5.3.2.1. Dobeles novada pašvaldības 2021. gada 29. decembra vēstule Nr. 2.6/3886 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*, kurā norādīts, ka pašvaldībai iebildumu un jaunu ierosinājumu attiecībā uz Ziņojumu nav.

5.3.2.2. Dienesta 2022. gada 4. janvāra vēstule Nr. 2.3/9/ZE/2022 *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”*. Vēstulē norādīts, ka Dienests savas kompetences ietvaros ir izvērtējis Ziņojumu, kas sagatavots saskaņā ar Biroja Programmu Nr. 5-03/16. Dienestam nav būtisku iebildumu vai priekšlikumu ziņojuma precizēšanai.

5.3.2.3. Veselības inspekcijas 2022. gada 13. janvāra vēstule Nr. 4.6.4.-1./41457/ *“Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu”*. Veselības inspekcijai iepazīstoties ar Ziņojumu un tā pielikumiem, nav būtisku iebildumu vai ieteikumu sagatavotā Ziņojuma papildināšanai.

5.3.2.4. DAP 2022. gada 26. janvāra vēstule Nr. 4.9/436/2022-N *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu paredzētajai darbībai – cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” pārbūve, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu”*. DAP, izvērtējot Ziņojumu, atkārtoti lūdz pilnveidot Ziņojumu jautājumā par šķidrmēslu izkliedes ietekmi uz Natura 2000 teritoriju un Eiropas Savienības nozīmes biotopiem.

5.3.3. Detalizēts izklāsts par saņemtajiem atsauksmēs ietvertajiem iebildumiem un ieteikumiem, kā arī informācija par Ziņojumā veiktajiem labojumiem, iekļauti Ziņojuma 15. pielikuma sadaļas *“Pārskats par saņemtajiem komentāriem pie ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma iesniegšanas Vides pārraudzības valsts biroja”* tabulā.

5.3.4. Izvērtējis Ziņojumu un saņemtos viedokļus par sagatavoto Ziņojumu, Birojs, ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta ceturtajā daļā noteikto, ar 2022. gada 16. marta vēstuli Nr. 5-01/270/2022 lūdz sniegt nepieciešamo papildu informāciju un novērtējumu, kā arī nosūtīja Birojā saņemto institūciju un Pašvaldības vēstules Ierosinātajai Ziņojuma pilnveidošanai, lai tajos izteiktie priekšlikumi un iebildumi, ja tādi izteikti, varētu tikt ņemti vērā, pilnveidojot Ziņojumu.

5.3.5. Atsauksmi par Ziņojuma 2. redakciju sniedza turpmāk norādītās institūcijas:

5.3.5.1. Dobeles novada pašvaldība (2022. gada 21. oktobra vēstule Nr. 2.5/2022/4021 *“Par ietekmes uz vidi novērtējumu”*) norādījusi, ka tai nav iebildumu pret kompleksa turpmāko darbību, paplašinot cūku turēšanas vietu skaitu.

- 5.3.5.2. Veselības inspekcija (2022. gada 28. oktobra vēstule Nr. 4.6.9.-1./350 “*Par ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu*”) norādījusi, ka piekrīt Ziņojumā izdarītajiem papildinājumiem. Kompleksa darbības laikā Inspekcija rekomendē pievērst uzmanību jautājumiem, kuriem ir būtiska nelabvēlīga ietekme uz vidi un cilvēka veselību: tuvāko dzīvojamo māju virszemes objektu (grodu akas vai cauruļakas) un pazemes ūdensobjektu kvalitātei un apsaimniekošanai, pasākumiem dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošanai (nepieciešamības gadījumā objektu pievienošanai centralizētajiem ūdensapgādes tīkliem), kā arī smakas un trokšņa ietekmēm. Tā kā gaisa smakas un trokšņa aspekts var izraisīt neapmierinātību no privātmāju iedzīvotājiem, Inspekcija iesaka veikt Kompleksa darbības gaisa smakas un trokšņa līmeņa monitoringu.
- 5.3.5.3. Dienests (2022. gada 31. oktobra vēstule Nr. 2.4/AP/7259/2022 “*Par SIA “Latvi Dan Agro”*”) norādījis, ka attiecībā uz Ziņojumu ir priekšlikumi par Ziņojuma noformēšanu, lai nodrošinātu labāku pārskatāmību un informācijas uztveramību. Tiek norādīts arī par nepieciešamo Ziņojumā iekļautās informācijas precizēšanu, tai skaitā Ziņojuma 1.7. tabulā “*Cūku audzēšanas kompleksā izmantoto risinājumu salīdzinājums ar LPTP*”. Dienests arī norāda par nepieciešamību vērtēt Paredzētās darbības ietekmi uz valsts nozīmes ūdensnoteku - Kalvas grāvi, jo saskaņā ar Ziņojumā ievietoto vizuālo materiālu, uzņēmuma paplašināšanās (dzīvnieku novietņu izbūve) tiks veikta uz valsts nozīmes ūdensnotekas – Kalvas grāvja pusi.
- 5.3.5.4. DAP (2022. gada 2. novembra vēstule Nr. 4.9/6024/2022-N “*Par ietekmes uz vidi novērtējumu*”) piekrīt Paredzētās darbības īstenošanu, ja tiek ievēroti Ziņojumā norādītie piesardzības un labas prakses principi šķidrmēsļu izkļiedē uz lauksaimniecībā izmantotajās zemēm un tiek veikts ūdens kvalitātes monitorings, kas apliecina, ka šādai saimnieciskajai darbībai nav būtiska ietekme uz saimnieciskās darbības veikšanas vietas tuvumā esošajām dabas vērtībām. DAP aicina Ziņojuma 3.7. nodaļā ietvertās rekomendācijas noteikt kā nosacījumus darbības īstenošanai.
- 5.3.6. Ņemot vērā Dienesta 2022. gada 31. oktobra vēstulē Nr. 2.4/AP/7259/2022 pausto viedokli par Ziņojuma 2. redakciju un Ziņojumā iekļautās informācijas nepieciešamajiem labojumiem, Birojs Ierosinātājai un Izstrādātājai ar 2022. gada 3. novembra vēstuli Nr. 5-01/1074/2022 lūdza sniegt komentārus un, ja nepieciešams, papildinformāciju par minētajā Dienesta vēstulē sniegto atsauksmi. Ierosinātāja atbildi un skaidrojumus sniedza 2022. gada 17. novembra vēstulē “*Uz 03.11.2022. vēstuli Nr. 5-01/1074/2022*” un tai klāt pievienotajā pielikumā, kurā pievienota pārskatīta Ziņojuma 1.7. tabula, kas uzskatāma par neatņemamu Ziņojuma sastāvdaļu un aizstāj Birojā iesniegtajā Ziņojumā esošo 1.7. tabulu.

6. Nosacījumi, ar kādiem Paredzētā darbība īstenojama vai nav pieļaujama:

- 6.1.** IVN ietvaros Ziņojuma autori ir novērtējuši iespējamās ietekmes uz vidi saistībā ar Paredzēto darbību, tai skaitā gaisa piesārņojošo vielu emisijas un smaku veidošanos, trokšņa līmeņu izmaiņas, Paredzētās darbības radīto vides stāvokļa izmaiņu ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ainavu, kultūrvēsturiskiem objektiem, augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti u.c. jomām. Ziņojumā ir apzināta arī esošo un paredzēto tehnisko paņēmienu, kā arī organizatorisko un inženiertehnisko risinājumu

atbilstība LPTP prasībām, ņemot vērā *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktās prasības un ar LPTP saistītos emisiju līmeņus.

- 6.2.** Paredzētā darbība pēc būtības ir izmaiņas esošajā darbībā, tādēļ IVN ietvarā vērtētas gan Kompleksa līdzšinējās ietekmes, gan sagaidāmās izmaiņas, izbūvējot jaunas novietnes, mēslu krātuves u.c. saistīto infrastruktūru, kā arī ievērojami palielinot vienlaicīgi turamo dzīvnieku skaitu atbilstoši plānotajam apjomam. Novērtējumā konstatēts, ka ar Paredzēto darbību nav sagaidāmas nozīmīgas ainaviskās pārmaiņas, ietekme uz kultūrvēsturiskajām vērtībām un rekreācijas resursiem, un šo ietekmju mazināšanai un pārvaldībai nav nepieciešami specifiski nosacījumi. Tādēļ Birojs tālāk šajā atzinumā aplūko tikai būtiskākās iespējamās ietekmes.
- 6.3.** Birojs norāda uz Novērtējuma likuma 24. panta 2. punkta tiesību normu – *“Ierosinātāja pienākums ir nodrošināt: 1) iesniegtās informācijas pilnīgumu un patiesumu, kā arī ziņojuma sagatavošanu atbilstoši šā likuma un citu normatīvo aktu prasībām; 2) ziņojumā ietvertu risinājumu īstenošanu, tai skaitā tādu risinājumu īstenošanu, kuri paredzēti, lai novērstu, nepieļautu vai mazinātu un, ja iespējams, atlīdzinātu paredzētās darbības būtisko negatīvo ietekmi uz vidi.”* No Ziņojuma izriet, ka Paredzētās darbības īstenošana paredzēta, ievērojot normatīvo aktu saistošās prasības, tādēļ Birojam atkārtoti uz tām norādīt (un tās iekļaut savos nosacījumos) nav nepieciešams. Ņemot vērā, ka normatīvajos aktos noteiktās prasības, tai skaitā ar *Cūku audzēšanas LPPT Secinājumiem* saistīto emisiju līmeņu un gaisa kvalitātes normatīvu ievērošana ir beznosacījuma prasības, kas jau noregulētas ar ārējiem normatīvajiem aktiem, un ir Ierosinātājam saistošas, kā arī Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams (arī gadījumos, kad tas prognozēts labāks par pieļaujamo ietekmes maksimumu), citādā veidā Paredzētās darbības īstenošana nav pieļaujama. Birojs šajā atzinumā atkārtoti nenorāda arī ietekmju mazināšanos pasākumus, kas norādīti Ziņojumā (apkopojums 5.2. nodaļā un emisiju un ietekmju aprēķinos) un kuri ir obligātā prasība Paredzētās darbības realizācijas gadījumā. Ņemot vērā Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu, Birojam ir tiesības noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā.
- 6.4.** Ja Paredzētās darbības plānošanas vai realizācijas gaitā Kompleksā tiek noteiktas cūku turēšanas vietu skaita izmaiņas, paredzamo piebūvju izvietojuma un Kompleksa funkcionalitāti nodrošinošo tehnoloģiju risinājumi, kas Ziņojuma gaitā nav novērtēti vai pārsniedz Ziņojumā novērtētos lielumus, veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un pie nepieciešamības – ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu.
- 6.5.** Ņemot vērā iepriekš minēto un Ziņojumā novērtēto, Paredzētās darbības veikšanai būs nepieciešams pārskatīt Atļauju Nr. JE12IA0002, kurā ņemami vērā arī ar šo atzinumu noteiktie nosacījumi.
- 6.6. Ziņojumā identificēti un izvērtēti šādi galvenie ar Paredzētās darbības realizāciju saistītie ietekmes uz vidi aspekti:**
- 6.6.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti.
- 6.6.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē.
- 6.6.3. Smaku emisija un tās izplatība.
- 6.6.4. Trokšņa līmeņa izmaiņas.
- 6.6.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība.

6.6.6. Avāriju un negadījumu riski.

6.7. Izvērtējot Ziņojumā identificētās un izvērtētās iespējamās plānotās darbības būtiskākās ietekmes uz vidi, Birojs secina:

6.7.1. Ar būvju tehniskajiem risinājumiem un būvju kapacitāti saistītie ietekmes aspekti:

- 6.7.1.1. Paredzētā darbība ir izmaiņas esošā Kompleksa darbībā, palielinot cūku turēšanas vietu skaitu no 15 953 līdz 24 000 vietām nobarojamām cūkām un no 2 393 līdz 6 000 vietām atšķirtajiem sivēniem (līdz 30 kg), kopā nodrošinot 30 000 dzīvnieku vietu skaitu. Paredzētās darbības ietvaros paredzēts nodrošināt 4 audzēšanas ciklus gadā nobarojamām cūkām un 16 audzēšanas ciklus gadā atšķirtajiem sivēniem. Tādējādi Kompleksā gadā kopā paredzēts izaudzēt 192 000 dzīvniekus jeb 96 000 nobarojamās cūkas un 96 000 atšķirtos sivēnus.
- 6.7.1.2. No Ziņojuma izriet, ka Kompleksa teritorijā esošās cūku novietnes lietderīgā platība tiek palielināta no esošajiem 10 588,9 m² līdz 23 718,6 m², izbūvējot 11 jaunas cūku novietnes. Papildus paredzēts izbūvēt slēgtu galeriju, kas savienos novietnes Nr. 26 – Nr. 33. Tāpat paredzēts izbūvēt divas jaunas lagūnas tipa šķidrmēslu krātuves ar laukumu 3 440 m² un tilpumu 14 600 m³ katrai un vienu jaunu starpaku. Paredzēts izbūvēt nepieciešamās inženierkomunikācijas un pieslēgumus, lai nodrošinātu elektroapgādi un ūdensapgādi, kā arī šķidrmēslu savākšanu jaunajās dzīvnieku novietnēs. Atbilstoši Ziņojumam, iespējams, tiks ierīkota mēslošanas sistēma, izbūvējot pazemes cauruļvadus. Saskaņā ar Ziņojumu siltumapgāde (apkures iekārtas) jaunajās novietnēs nav plānota, nepieciešamo siltumu paredzēts nodrošināt ar dzīvnieku audzēšanas procesā radušos siltumu, uzstādot automātisku ventilācijas un klimata kontroles sistēmu. Atbilstoši Ziņojumam jaunajās dzīvnieku novietnēs tiek apsvērta iespēja veikt kūtsmēslu dzesēšanu, kā aukstuma aģentu izmantojot ūdeni. Paredzēts, ka kopējais projektēšanas un būvniecības procesa ilgums būs apmēram 5 gadi.
- 6.7.1.3. Saskaņā ar Ziņojumā norādīto, plānots izbūvēt slēgta tipa novietnes ar piespiedu ventilāciju. Savukārt plānoto mēslu krātuvju izbūvei to pamatnei tiks izmantota polietilēna plēve ar augstu ķīmisko un mehānisko izturību (ģeomembrānu), bet to pārsegam – plēve.
- 6.7.1.4. Paredzētās darbības teritorijas reljefs ir līdzens. Novērtēts, ka Paredzētās darbības teritorijas inženierģeoloģiskie apstākļi ir piemēroti būvniecībai - ģeotehniskie apstākļi ir salīdzinoši viendabīgi, grunšu stiprības un deformācijas īpašības pieļauj tās izmantot kā dabīgo pamatni ēkām un būvēm ar vidēju slodzi. Kompleksa kopējo iežogoto teritoriju paredzēts palielināt līdz 14,6 ha. Līdz ar Paredzētās darbības realizāciju mainīsies ne tikai Kompleksa teritorijas platība, bet arī tās apbūves intensitāte un palielināsies platības (ārpus novietnēm), kas aprīkotas ar cieto segumu.
- 6.7.1.5. Veicot būvdarbus, sagaidāmas būvdarbiem raksturīgās tipiskās ietekmes. Ziņojumā vērtēts, ka saistībā ar būvdarbiem paredzams nenozīmīgs transporta plūsmas pieaugums, kas neradīs ar transporta plūsmas pieaugumu uz pievedceļiem saistītas būtiskas ietekmes uz vidi. Novērtēts, ka saistībā ar būvdarbiem nozīmīgākā ietekme sagaidāma uz apkārtnes trokšņa līmeni no būvdarbos iesaistītās tehnikas radītā trokšņa. Vienlaikus Ziņojumā prognozēts, ka veicamo būvdarbu raksturs un tehnikas noslodze dienā, nepalielinās trokšņa

rādītāju līmeni Kompleksam tuvākajās dzīvojamās apbūves teritorijās. Lai neradītu traucējumus iedzīvotājiem, būvdarbi ārtelpās norisināsies tikai dienas periodā. Saskaņā ar Ziņojumu būvdarbu laikā radušies atkritumi tiks nodoti atbilstošiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem.

- 6.7.1.6. Intensīva cūku audzēšana ir viens no saimnieciskās darbības veidiem, kas papildu nozarē piemērojamiem normatīviem aktiem tiek īpaši regulēta arī ar nosacījumiem teritoriju plānošanā un izmantošanā. Ministru kabineta 2013. gada 30. aprīļa noteikumi Nr. 240 "*Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi*" (turpmāk – Noteikumi Nr. 240) 140. punkts noteic ierobežojumu: "*Plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, ievēro šādus minimālos attālumus no dzīvojamās un publiskās apbūves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei: 140.1. 50 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu līdz 20 dzīvnieku vienībām; 140.2. 100 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 21 līdz 50 dzīvnieku vienību; 140.3. 300 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu 51 līdz 500 dzīvnieku vienību; 140.4. 500 m – ja būve paredzēta, lai vienlaikus turētu vairāk par 501 dzīvnieku vienībām*".
- 6.7.1.7. Ņemot vērā plānoto nobarojamo cūku un atšķirto sivēnu vietu skaita palielinājumu, Ziņojumā noteikts novietņu piepildījums, dzīvnieku vienību (DV) aprēķināšanai izmantojot Noteikumu Nr. 834 nosacījumus. Atbilstoši Ziņojumā veiktajam aprēķinam (apkopojums Ziņojuma 1.5. tabulā) kopējais dzīvnieku vienību skaits Kompleksā būs 3 552 DV līdz šim esošo 1 895,2 DV vietā. Attiecīgi no 1 627,2 uz 2 880 DV nobarojamām cūkām un no 268 līdz 672 DV atšķirtajiem sivēniem. Ziņojumā vērtēts (Ziņojuma 1.6. tabula), ka platība uz vienu dzīvnieku jaunajās dzīvnieku novietnēs būs no 0,77 – 0,78 m² atšķirtajiem sivēniem un no 0,98 – 0,99 m² nobarojamām cūkām, tādējādi pārsniedzot Noteikumos Nr. 743 noteiktās platības atbilstošajai dzīvnieku kategorijai un svaram.
- 6.7.1.8. Kompleksa esošajās dzīvnieku novietnēs raksturo atšķirīgs tajās izvietojamo dzīvnieku vienību skaits, kas sniegts Ziņojuma 1.1. tabulā. Vislielākais dzīvnieku vienību skaits 342 DV esošajā situācijā ir Novietnē Nr. 2A (Ziņojums 1.2. attēls). Savukārt saskaņā ar Ziņojumā sniegto informāciju jaunbūvējamajās novietnēs paredzēts turēt no 135,2 (Novietne Nr. 20) līdz 112,8 (Novietne Nr. 33) DV (Ziņojuma 1.6. tabula un 1.4. attēls). No minētā izriet, ka atbilstoši Noteikumos Nr. 240 noteiktajam uz Paredzēto darbību attiecināms minēto noteikumu 140.3. punkts, kas noteic, ka, plānojot jaunas lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētas būves, minimālais attālums, kas jāievēro no tuvākās esošās dzīvojamās ēkas vai publiskās būves līdz lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas būvei, ir 300 metri.
- 6.7.1.9. Kompleksam tuvākās viensētas ir "*Kalvas*" un "*Ceļmalnieki*". Minētās viensētas atrodas Ierosinātajās īpašumā un, atbilstoši Ziņojumā norādītajam, saskaņā ar kadastra informāciju par būves reģistrāciju/aktualizāciju un tās vērtību minētajās viensētās nav reģistrētas dzīvojamās ēkas. Savukārt, analizējot Ziņojumā sniegto informāciju un izmantojot Valsts zemes dienesta datu publicēšanas un e-pakalpojumu portālā kadastrs.lv pieejamo mērīšanas rīku, Birojs secina, ka citas tuvākās viensētas – "*Vītoli*", "*Pļaviņas*" un "*Vēkšpēdiņas*", attiecīgi uz R, uz ZA un DA no Kompleksa teritorijas, atradīsies ~ 400 m no plānotajām jaunajām novietnēm. Vienlaikus saskaņā ar Ziņojumā norādīto minētās viensētas ir nepadzīvotas, kā arī viensēta "*Vēkšpēdiņas*" atrodas Ierosinātajās īpašumā. Arī tuvākā publiskā būve –

Dobeles novada Īles pagasta “Mālnieki”, kurā izvietots Īles klientu apkalpošanas punkts u.c. sabiedrisko pakalpojumu iestādes atradīsies ~ 400 m R no tuvākajām plānotajām jaunajām novietnēm.

- 6.7.1.10. Tādejādi Birojs secina, - ja, realizējot Paredzēto darbību, jaunajās novietnēs tiks ievērots plānoto dzīvnieku vienību skaits, kā tas norādīts Ziņojuma 1.6. tabulā, kā arī jaunās novietnes izbūvējot tām plānotajās vietās, kā tas parādīts Ziņojuma 1.4. attēlā, sagaidāms, ka tiks ievērotas Noteikumu Nr. 240 140.3. punktā noteiktās prasības. Savukārt attiecībā uz viensētām “Kalvas” un “Ceļmalnieki”, neatkarīgi no to šā brīža statusa, attiecināms Noteikumu Nr. 240 142. punkts kas noteic, ka minēto noteikumu 140. punktā minētos attālumus var samazināt, ja lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzētās būves un dzīvojamā apbūve atrodas vienā zemes vienībā vai uz vairākām blakus esošām zemes vienībām, kas pieder vienam īpašniekam, kas šajā gadījumā ir pati Ierosinātāja, vai ir saņemts blakus esošās zemes vienības īpašnieka (vai tuvākās būves īpašnieka) rakstveida saskaņojums. Izvērtējis minēto, Birojs secina, ka, realizējot Paredzēto darbību Ziņojumā norādītajā un vērtētajā apjomā un ievērojot plānoto jaunbūvējamo dzīvnieku novietņu izvietošanu, Paredzētā darbība nebūs pretrunā ar Noteikumos Nr. 240 būvēm dzīvniekiem noteiktajiem aprobežojumiem.
- 6.7.1.11. Vienlaikus Birojs vērš uzmanību, ka Noteikumu Nr. 240 141. punkts noteic, ka minēto noteikumu 140. punktā noteiktie attālumi jāievēro arī gadījumos, ja esošo lauksaimniecības dzīvnieku turēšanai paredzēto būvju tuvumā tiek plānota jauna dzīvojamā vai publiskā apbūve, sevišķi ņemot vērā, ka Īles ciema robeža atrodas ~ 50 m no Kompleksa teritorijas, kā arī saskaņā ar Teritorijas plānojumu plānotā Kompleksa robeža atradīsies tikai ~ 80 m no teritorijas Īles ciemā, kas noteikta kā Publiskās apbūves teritorija (P).
- 6.7.1.12. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar būvniecības procesu, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Dzīvnieku novietnes un to novietojums projektējams tā, lai tiktu nodrošināts un nepārsniegts Ziņojumā vērtētais dzīvnieku vietu skaits atbilstoši vērtētajai dzīvnieku kategorijai un svaram, un lai tiktu nodrošināts (būtiski nemainītos) Ziņojumā atspoguļotais jaunbūvējamo novietņu plānotais izvietojums.**
 - b) **Būvdarbu veikšana, kā arī būvniecības materiālu un atkritumu transportēšana jāveic pēc iespējas ārpus brīvdienām, būvdarbus plānojot atbilstoši Ziņojumā norādītajam - dienas periodā no plkst. 7:00 līdz 19:00.**

6.7.2. Gaisu piesārņojošo vielu emisija un izmaiņas gaisa kvalitātē:

- 6.7.2.1. Birojs secina, ka kopumā Ziņojumā ir apzināti un novērtēti galvenie gaisu piesārņojošo vielu emisiju un smaku avoti, kā arī veikts sagaidāmās ietekmes vērtējums.
- 6.7.2.2. No Ziņojuma izriet, ka dzīvnieku vietu palielināšanas rezultātā, sasniedzot vienlaicīgi turamo cūku vietu skaitu 30 000, galvenās gaisu piesārņojošo vielu emisijas radīs tie paši ar Kompleksa darbību saistītie procesi, kā esošās darbības gadījumā – cūku audzēšana, kūtsmēsļu apsaimniekošana un

separatorā atdalītās kūtsmēslu šķidrās frakcijas (vircas) uzglabāšana, kā arī sadedzināšanas iekārtas ar ievadīto siltuma jaudu 0,16 MW ekspluatācija. Novietņu emisijas avoti ir definēti kā punktveida avoti, bet šķidrmēslu krātuves un graudu silosi ir definēti kā laukumveida emisijas avoti, savukārt graudu pieņemšanas ēka un šķidrmēslu separators ir definēti kā tilpumveida emisijas avoti.

- 6.7.2.3. Ziņojumā vērtēti divi ventilācijas risinājumi (skatīt arī šā atzinuma 3.4. punktu) 11 jaunajām dzīvnieku novietnēm, kuru ietekme noteikta vērtējot piesārņojošo vielu emisiju daudzumu. A-2 alternatīvas risinājumā daļai mītņu paredzēti ventilatori arī mītņu gala sienās un atbilstoši samazinātas jumta ventilācijas plūsmas, kopējo gaisa apmaiņas apjomu katrā mītnē saglabājot nemainīgu abu alternatīvu risinājumos. Esošo dzīvnieku mītņu ventilācijas risinājumi netiek mainīti. Visu vērtēto emisijas avotu raksturojums un aprēķinātie emisiju daudzumi apkopoti Ziņojuma 10.2.2. (alternatīva A-1) un 10.2.3. (alternatīvas A-2) pielikumu tabulās, emisijas avotu izvietojums parādīts Ziņojuma 3.1. attēlā.
- 6.7.2.4. Ziņojuma 15. pielikumā sniegts skaidrojums, kāpēc emisiju izkliedes vērtējumā netiek ņemti vērā mobilie emisijas avoti – dīzeļģeneratori silta gaisa ražošanai, kas tiek izmantoti mītņu sagatavošanas laikā katra nobarošanas cikla sākumā, un piegādes un realizācijas transporta emisijas uz Paredzētās darbības ietekmes zonā esošajiem autoceļiem. Ziņojuma 7. pielikumā veikts dīzeļdegvielas sadegšanas rezultātā radītās ģeneratoru dzinēju emisijas parametru skaitliskais novērtējums un konstatēts, ka to apjoms ir nebūtisks (Ziņojuma 7. pielikuma 14. tabula), kā arī to darbības laiks ir neregulārs un īslaicīgs. Savukārt autotransporta radīto emisiju indikatīvai novērtēšanai (skaidrojums Ziņojuma 15. pielikuma 13. un 14. lpp.) izmantoti līdzīgā objektā (cūku nobarošanas komplekss ar 30 000 vietām) Izstrādātājas veiktie aprēķini un modelēšanas rezultāti, kas ļauj secināt, ka neasfaltētu autoceļu tiešā tuvumā (vidēji 100 m zonā uz katru pusi no ceļa viduslīnijas) iespējamās augstas daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} koncentrācijas. Secināts, ka līdzīgi kā iepriekš vērtētajā objektā, daļiņu koncentrācijas nepārsniegs noteiktos normatīvus vērtētajās teritorijās. Tomēr, ņemot vērā, ka transportēšanai paredzēts izmantot grants seguma ceļus un emisijas uz tiem novērtētas indikatīvi, kā arī būtiski pieaugs transporta intensitāte, Birojs uzskata par samērīgu noteikt, ka, plānojot intensīvu transporta kustību (piemēram, vircas izvešana no lagūnām vai sīvēnu piegāde un nobaroto cūku realizācija) periodos, kad iespējama pastiprināta putekļu veidošanās, kā emisiju mazināšanas pasākums izmantojama ceļu virsmas mitrināšana vai cita veida atbilstoša apstrāde posmos, kuru tuvumā atrodas dzīvojamās ēkas vai sabiedriskie objekti.
- 6.7.2.5. Emisiju aprēķinā izmantotās metodikas, to izvēles kritēriji un aprēķinu apraksts pievienots Ziņojuma 7. pielikumā. Piesārņojošo vielu emisijas no cūku audzēšanas un kūtsmēslu uzglabāšanas, apstrādes separatorā un vircas uzglabāšanas aprēķinātas saskaņā ar emisijas faktoriem no ASV Vides aizsardzības aģentūras (turpmāk – EPA) 2001. gada melnraksta versijas “*Emissions from animal feeding operations*” (N₂O un H₂S) un Vācijas inženieru apvienības izstrādātā (2011. gada septembris) standarta “*Emissions and immissions from animal husbandries – Housing systems and emissions – Pigs, cattle, poultry, horses*” (turpmāk tekstā – VDI standarts) (NH₃, PM₁₀, PM_{2,5}). Emisijas daudzuma no darbībām ar graudiem aprēķināšanai izmantoti EPA metodiku krājuma “*Compilation of Air Pollutant Emission Factors*” sadaļā “*Food and Agricultural Industries*” pieejamie emisijas faktori.

- 6.7.2.6. Piesārņojošo vielu izkliedes modelēšana veikta, izmantojot datorprogrammu ADMS 5.2 (izstrādātājs CERC – *Cambridge Environmental Research Consultants*, beztermiņa licence), kas pielietojama rūpniecisko avotu izmešu gaisā izkliedes un smakas izplatības aprēķināšanai, ņemot vērā emisijas avotu īpatnības un apkārtnes apbūvi, kā arī vietējos meteoroloģiskos apstākļus. Lai novērtētu esošo piesārņojumu Kompleksa apkārtņē bez uzņēmuma piesārņojuma devuma, izmantota LVGMC sagatavotā informācija par piesārņojuma fona koncentrācijām Kompleksa ietekmes zonā, meteoroloģisko apstākļu raksturojumam izmantoti Dobeles novērojumu stacijas secīgi stundu dati laika periodā no 2019. gada 1. janvāra līdz 31. decembrim²¹.
- 6.7.2.7. Ziņojuma 3.1 un 3.2. tabulās apkopoti piesārņojošo vielu izkliedes aprēķinu rezultāti un to novērtējums katrai no vērtētajām alternatīvām. Konstatējams, ka no ietekmju uz gaisa kvalitāti viedokļa realizējamās abas vērtētās alternatīvas, taču nebūtiski sliktāks variants ir alternatīva A-2²², kas paredz vairākām no jaunajām novietnēm uzstādīt ventilatorus arī gala sienā un attiecīgi samazināt plūsmas ātrumu jumta ventilācijas izvados. Augstāko piesārņojuma līmeni – 52,9 % no normatīvā robežlieluma abu alternatīvu gadījumā uzrāda daļiņu PM_{2,5} gada vidējie rādītāji, visos pārējos gadījumos šis rādītājs ir zemāks.
- 6.7.2.8. Salīdzinot gaisa piesārņojuma aprēķinu rezultātus ar esošo situāciju, konstatējams, ka proporcionāli audzējamo dzīvnieku skaitam pieaugs arī emitētā piesārņojuma masa (piemēram, emitētā amonjaka daudzums cūku audzēšanas procesā pieaugs no 51,42 t līdz 92,52 t gadā, bet daļiņu PM₁₀ – no 3,44 t līdz 6,24 t gadā), bet netiek prognozēti gaisa kvalitātes normatīvu pārsniegumi nevienā no vērtētajiem parametriem. Ziņojumā nav veikta emisiju izkliedes jutīguma analīze, tomēr, ņemot vērā, ka Kompleksa darbības radītā daļa kopējās daļiņu PM emisijās ir nebūtiska, kā arī pozīcijās, kurās Kompleksa darbība ir vienīgais piesārņojuma emitētājs (NH₃ un H₂S) izkliedes rādītāji nepārsniedz 40 % no normatīvi noteiktajām vērtībām A-2 alternatīvas gadījumā, ir pieļaujams, ka šī analīze tiek veikta sagatavojot emisiju novērtējumu grozījumu veikšanai Atļaujā pēc Paredzētās darbības akcepta lēmuma saņemšanas. Ziņojumā aprēķināti piesārņojuma izkliedei nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi (Ziņojuma 3.3. tabula), kuru atkārtotāšanās varbūtība ir neliela. Noteikts, ka amonjaka, sērūdeņraža un daļiņu PM₁₀ gadījumā tas ir lēns vējš no D vasaras periodā, daļiņu PM_{2,5} gadījumā – lēns vējš no A ziemas periodā. Valdošo vēju virzieni Kompleksa apkārtņē atbilstoši Ziņojuma 1.9. attēlā pievienotajai “vēju rozei” ir R un DR virziena vēji.
- 6.7.2.9. Vērtējot Ziņojumā veikto Paredzētās darbības realizācijā izmantoto tehnisko risinājumu salīdzinājumu ar *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* norādītajiem LPTP, konstatējams, ka sadaļā par pieļaujamajiem amonjaka emisijas līmeņiem pastāv risks nenodrošināt atbilstību 30. LPTP noteiktajiem emitētā amonjaka daudzumiem uz dzīvnieku vietu gadā katrā no dzīvnieku grupām (Ziņojuma 1.7. tabulas 30. LPTP). Ņemot vērā, ka ar Paredzēto darbību tiek būtiski palielināts nobarojamo dzīvnieku skaits un izbūvētas 11 jaunas mītnes, Biroja ieskatā ir samērīgi noteikt, ka ir izpildāms 25. LPTP “b” nosacījums,

²¹ Ministru kabineta 2013. gada 2. aprīļa noteikumu Nr. 182 „Noteikumi par stacionāru piesārņojuma avotu emisijas limita projektu izstrādi” (turpmāk – Noteikumi Nr. 182) 50. punkts nosaka, ka datu derīguma termiņš ir trīs gadi, kas ņemams vērā sagatavojot iesniegumu Atļaujas grozījumiem.

²² Piemēram, Kompleksa darbības rezultātā radīto daļiņu PM₁₀ gada vidējā koncentrācija vērtētajā maksimuma punktā pieaug no 1,41 µg/m³ alternatīvas A-1 gadījumā līdz 4,58 µg/m³ alternatīvā A-2, bet amonjakam attiecīgi no 36,51 µg/m³ līdz 71,84 µg/m³, arī sērūdeņraža emisijas ir aptuveni divas reizes augstākas A-2 risinājumam, bet kopumā tās veido tikai 9,3% no normatīvi noteiktā robežlieluma.

proti – vismaz vienu reizi pēc Paredzētās darbības uzsākšanas amonjaka emisiju aprēķins veicams izmantojot amonjaka koncentrācijas un ventilācijas plūsmas ātruma mērījumus. Konstatējot neatbilstības, izstrādājams un ieviešams emisiju samazināšanas un turpmākās uzraudzības plāns.

- 6.7.2.10. Realizējot Paredzēto darbību, Ierosinātājam jānodrošina, lai Paredzētās darbības ietekme nevienā no emisiju avotiem faktiski nebūtu lielāka par Ziņojumā novērtēto. Paredzētās darbības īstenošanas gadījumā nav pieļaujams būtiski sliktāks vides sniegums par to, kādu Ierosinātāja ir novērtējusi Ziņojumā, un tas attiecas gan uz prognozētajām piesārņojuma un emisijas avotu parametriem emisiju avotā (Ziņojuma 10.2.2. pielikums un 10.2.3. pielikums), gan vides kvalitāti teritorijās, kurās vērtējama atbilstība Noteikumu Nr. 1290 un vadlīniju prasībām (Ziņojuma 3.1. tabula un 3.2. tabula). Biroja ieskatā, ņemot vērā to, ka būtiski tiek palielināts novietņu skaits Paredzētās darbības vietā, kā arī to, ka esošajās mītnēs nav veikta emisiju kontrole mērījumu ceļā, pēc Paredzētās darbības uzsākšanas un novietņu piepildīšanas, piesārņojošo vielu faktiskās koncentrācijas vismaz vienu reizi jānosaka arī mērījumu ceļā, kuru sērija tiek īstenota atbilstoši LPTP prasībām (*Cūku audzēšanas LPTP Secinājumu* 4.9. nodaļa “*Monitoringa tehniskie paņēmieni*” 4.9.2. punkts). Pēc mērījumu veikšanas atkarībā no rezultātiem jālemj par veicamiem precizējumiem. Atļaujā, tajā skaitā fiksējot arī emitēto piesārņotāju koncentrācijas izplūdē, kā arī jālemj par papildu monitoringa nosacījumiem attiecībā uz gaisa kvalitātes uzraudzību, ko šobrīd Ierosinātāja nav paredzējusi.
- 6.7.2.11. Ziņojumā vērtētas arī siltumnīcas efektu izraisošo gāzu (turpmāk – SEG) emisijas no cūku audzēšanas un šķidrmēslu apsaimniekošanas procesiem (Ziņojuma 3.4. nodaļa). Novērtējums veikts atbilstoši klimata pārmaiņu starpvaldību padomes (IPCC) vadlīnijām un to 2019. gada papildinājumiem 4. sējuma 10. sadaļai “*Emissions from livestock and manure management*”, kur norādīts, ka cūku audzēšanas procesā vērtējamās metāna emisijas no dzīvnieku zarnu fermentācijas procesiem un metāna un slāpekļa (I) oksīda emisijas no kūtsmēslu apsaimniekošanas. No sagatavotā novērtējuma secināms, ka Paredzētās darbības SEG emisijas (rezultātu apkopojums Ziņojuma 3.7. tabulā), salīdzinot tās ar esošo darbību un ņemot vērā plānoto ražošanas apjomu piegumu, palielināsies ~ 1,8 reizes. Kopējo SEG emisiju apjoms pieaugs no 2 193 līdz 3 980 oglekļa oksīda ekvivalenta tonnām gadā neatkarīgi no realizējamās alternatīvas.
- 6.7.2.12. Lemjot par nosacījumu izvirzīšanu Paredzētās darbības realizācijai, Birojs ņem vērā, ka nosacījumi gaisu piesārņojošo vielu emisijai, tai skaitā no cūku intensīvas audzēšanas kompleksiem, ir regulēti jau ar ārējiem normatīvajiem aktiem un nozarei piemērojamiem *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumiem*, kuru pielietošana ir obligāts nosacījums A kategorijas piesārņojošām darbībām. Ierosinātāja ar Ziņojumu ir apņēmusies nodrošināt noteiktu vides sniegumu (tajā skaitā emisiju līmeņus), demonstrējot, ka tāds ir iespējams (arī gadījumos, kad tas prognozēts labāks par pieļaujamo ietekmes maksimumu), citādā veidā Paredzētās darbības īstenošana nav pieļaujama. Tādēļ ir pamatoti ar šo Biroja atzinumu nostiprināt arī Paredzētās darbības maksimālos emisiju līmeņus, kādus Ierosinātāja apņēmusies nodrošināt.
- 6.7.2.13. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar piesārņojošo vielu emisiju gaisā, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu**

nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama, vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:

- a) Ievērojot to, ka Ziņojuma aprēķinos pieņemtā dzīvnieku novietņu ventilatoru darbības jauda, līdz ar to arī emisijas plūsmas ātrums no ventilatoru izvadiem, tiešā mērā ietekmē piesārņojuma izkliedi, Ierosinātājai jānodrošina ventilācijas iekārtu un ar to darbību saistīto emisijas avotu fizikālo parametru atbilstība Ziņojumā vērtētajām vērtībām, vai arī izmaiņu gadījumā - jānodrošina piesārņojošo vielu izkliede atbilstoši Ziņojumā norādītajam vai labāka.
- b) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un emisiju limiti, tai skaitā vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumu* nosacījumiem, nosakāmi Atļaujā, Ierosinātājai, sagatavojot aktualizētu gaisu piesārņojošo vielu emisiju limita projektu un norādot tajā arī emitēto piesārņotāju, tajā skaitā arī smaku, maksimālās pieļaujamās koncentrācijas izplūdē. Būtisko emisiju avotu emisiju limiti Atļaujā nosakāmi vadoties no Ziņojuma 10.2.2. pielikumā vai 10.2.3. pielikumā *“Emisijas avotu raksturojums”* noteiktajām vērtībām. Atkarībā no realizējamās alternatīvas, nav pieļaujamā par Ziņojuma 3.1. tabulā vai 3.2. tabulā *“Piesārņojuma koncentrācijas aprēķinu rezultāti un to novērtējums”* apkopotajām būtiski sliktākas piesārņojuma izkļedes koncentrācijas Ziņojumā vērtētajās teritorijās.
- c) Lai pārliecinātos par Ziņojumā izdarīto pieņemumu atbilstību, pēc Paredzētās darbības uzsākšanas un novietņu piepildīšanas, piesārņojošo vielu faktiskās koncentrācijas vismaz vienu reizi jānosaka arī mērījumu ceļā, kuru sērija tiek īstenota atbilstoši LPTP prasībām (*Cūku audzēšanas LPTP Secinājumu* 4.9. nodaļas *“Monitoringa tehniskie paņēmieni”* 4.9.2. punkts). Veicama amonjaka emisijas līmeņu atbilstības LPTP 30. nosacījumam novērtēšana. Konstatējot neatbilstības, izstrādājams un ieviešams amonjaka emisiju samazināšanas un turpmākās uzraudzības plāns. Konstatējot atšķirības emisiju parametros attiecībā pret Ziņojumā novērtētajām vērtībām (Ziņojuma 10.2.2. pielikums vai 10.2.3. pielikums), veicams šādu izmaiņu būtiskuma novērtējums un pie nepieciešamības – ietekmes sākotnējais izvērtējums saskaņā ar Novērtējuma likuma 3.² panta pirmās daļas 3. punktu. Turpmāko mērījumu regularitāte un veikšanas nosacījumi precizējami Atļaujā.

6.7.3. Smaku emisija un tās izplatība:

- 6.7.3.1. Vērtējot Ziņojumā ietverto smaku novērtējumu, Biroja secinājumi lielā mērā sasaucas ar secinājumiem, kas jau izdarīti kontekstā ar Paredzētās darbības ietekmi uz gaisa kvalitāti. Tādēļ Birojs atkārtoti nevērtē informāciju, kas saistīta ar esošajiem emisiju avotiem un paredzētajām izmaiņām darbības paplašināšanai.
- 6.7.3.2. Dominējošie smaku emisiju avoti Kompleksā būs ventilācijas izvadi no cūku novietnēm, kā arī kūtsmēslu apstrāde un uzglabāšana. Ziņojumā nav vērtēta smaku emisiju veidošanās šķīdumslu vircas frakcijas izvešanas periodā, uzpildot traktoru cisternas Kompleksa teritorijā, kas pamatots ar Noteikumu

Nr. 724 40. punktu²³ attiecībā uz smaku vērtējumu no mēslu izkliedes procesiem. Smaku izplatības novērtējums esošajai situācijai un Paredzētajai darbībai veikts izmantojot VDI standartā noteiktos smaku emisijas faktorus, pieņemot, ka smaku samazinājums no starpkrātuves (avots A17) un Silo tipa krātuves (avots A7) ir 85 % apmērā, bet pārsegtajām vircas lagūnām (avoti A6, A34, A35) – 80 % apmērā. Ēkā izvietotā separatora (avots A18) smaku aprēķinā izmantoti divos mērījumos iegūtais emisijas faktors un piemērots 85 % samazinājums.

6.7.3.3. Izmantojot šā atzinuma 6.7.2.6. punktā minēto modelēšanas datorprogrammu, Ziņojumā veikta esošās un sagaidāmās situācijas novērtēšana. No Ziņojuma veiktā novērtējuma konstatējams, ka teritorijās, kur saskaņā ar Noteikumu Nr. 724 8. punkta nosacījumiem nodrošināma atbilstība smakas mērķlielumam ($5 \text{ ou}_E/\text{m}^3$, ko nedrīkst pārsniegt vairāk par 168 stundām gadā), tie tiek ievēroti. Izkliedes aprēķinu grafiskais attēlojums attēlots Ziņojuma 3.8. un 3.9. attēlā katrai no ventilācijas izvadu izvietojuma alternatīvām, bet rezultātu apkopojums – Ziņojuma 3.5.1. tabulā. Atbilstoši Noteikumiem Nr. 724 smakas uztveres sliekšnis jeb tāda smakojošas vielas koncentrācija, kuru sajūt vismaz puse smakas vērtētāju grupas dalībnieku, ir viena smakas vienība ($1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$), maksimālā smaku koncentrācija katrai no alternatīvām ārpus Kompleksa teritorijas noteikta teritorijas Z pie autoceļa V1121 un ir attiecīgi $3,3 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ A-1 un $3,4 \text{ ou}_E/\text{m}^3$ A-2 alternatīvai. Ziņojuma 3.5.2. tabulā ir apkopoti aprēķinu rezultāti Darbības vietai tuvākajās piecās vērtētajās viensētās (izvietotas 600 m rādiusā no Kompleksa robežas). Konstatējams, ka aprēķinātā smakas koncentrācija šajās dzīvojamajās teritorijās pieaugs par vidēji vienu smakas vienību salīdzinājumā ar esošo situāciju. Augstākais rādītājs noteikts A-2 alternatīvas gadījumā viensētas “Mālnieki” teritorijā un var sasniegt $2,8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$. Noteikti arī nelabvēlīgie meteoroloģiskie apstākļi (Ziņojuma 3.6. tabula) smaku izplatībai - lēns DDR vējš, vasaras sezonai atbilstoša temperatūra. 2019. gada nelabvēlīgajiem apstākļiem atbilstošā aprēķinātā smaku koncentrācija ir $5,8 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

6.7.3.4. Ziņojumā veiktā smaku ietekmes novērtējuma rezultāti norāda uz smaku piesārņojuma līmeņa paaugstināšanos (izkliedes koncentrāciju pieaugums un ietekmētās teritorijas paplašināšanās). Atbilstoši Ziņojumā norādītajam (1.4.5. nodaļa), vircas cisternas tiek uzpildītas caur augšējo lūku, kura tiek noslēgta tikai transportēšanas laikā, bet uzpildāmo cisternu skaits pieaugs aptuveni 1,7 reizes, līdz ar to ir nepieciešams novērtēt šo darbību ietekmi neskatoties uz to, ka gada griezumā tās kvalificējas kā īslaicīgas. LPTP īstenošana paredz ka operators seko tam, lai visos tā darbības aspektos tiktu ievērota laba pārvaldības prakse, tajā skaitā sekots, lai tiktu ieviestas vidi un iedzīvotājus pēc iespējas mazāk ietekmējoši risinājumi. Ņemot vērā, ka cūku Kompleksā radušās smakas var tikt klasificētas kā traucējošas²⁴ (hedoniskā toņa dēļ, kā arī ņemot vērā emisiju nepārtrauktību), Birojs nevar piekrist

²³ Noteikumu Nr. 724 40. punkts: “Lai ierobežotu iespējamu smaku emisiju no lauksaimniecībā izmantojamajām zemēm, operators kūtsmēslus vai citu organisko mēslojumu izklīdē jebkurā nedēļas dienā, izņemot svētdienas un valsts noteiktās svētku dienas, kā arī ievēro noteikumus par ūdens un augsnes aizsardzību no lauksaimnieciskās darbības izraisītā piesārņojuma ar nitrātiem noteiktās prasības. Šādā gadījumā uz operatoru neattiecas šo noteikumu III un IV nodaļā noteiktie nosacījumi un prasības.”

²⁴ Noteikumu Nr. 724 2.6. punkts: “traucējoša smaka – tāda smaka, kas rada negatīvu iedarbību uz cilvēka labsajūtu. Traucējošas smakas sliekšnis ir augstāks par smakas uztveres sliekšni un var pārsniegt mērķlielumu vai būt mazāks par to atkarībā no smakojošas vielas, kas ir galvenais smakas cēlonis, smakas biežuma, intensitātes, ilguma, hedoniskā toņa (pretīguma) un vietas rakstura”.

Izstrādātājas secinājumiem (Ziņojuma 1.7. tabula), ka Paredzētajai darbībai nav nepieciešams smaku pārvaldības plāns kā daļa no vides pārvaldības sistēmas. Ņemot vērā arī apstākli, ka šķidrmēslu separatora darbības laiks ievērojami pieaugs, kā arī to, ka aprēķins šajā avotā veikts pamatojoties tikai uz divu mērījumu rezultātiem, Birojs uzskata par samērīgu noteikt nosacījumus, kuru izpilde nodrošināma uzsākot Paredzēto darbību. Proti, Ierosinātājai ir jāveic smaku emisiju mērījumi atbilstoši *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktajiem principiem un, nepieciešamības gadījumā (ja iegūtais emisijas faktors atšķiras no aprēķinos izmantotā), jāveic atkārtots aprēķins un smaku izkliedes modelēšana. Ja tiek iegūtas zemākas emisijas faktoru vērtības par šajā Ziņojumā izmantotajām, nosakāmas jaunas nodrošināmās koncentrāciju vērtības jutīgajos objektos, savukārt augstāku emisijas faktoru gadījumā jāvērtē un jāievieš atbilstoši smaku emisiju mazināšanas pasākumi. Ierosinātājai jāņem vērā, ka Paredzētā darbība plānotajā apjomā nebūs pieļaujama, ja jutīgajos objektos netiks nodrošinātas vismaz tādas koncentrācijas, kas noteiktas šī Ziņojuma 3.5.2. tabulā.

6.7.3.5. Tāpat kā ietekmes uz gaisa kvalitāti kontekstā, Birojs konstatē vairākus aspektus, kas var ietekmēt smaku novērtējumu rezultātu. Minēto aspektu vidū ir gan Ierosinātājas izdarītie pieņēmumi par atsevišķiem emisiju avotiem (piemēram, cisternu uzpilde, separatora smaku ietekmes novērtējums), gan vērtētie nosacījumi cūku mītnu ventilācijas parametriem, kas ietekmē smaku izkliedi. Paredzētajai darbībai atbilstoši nosacījumi smakas parametru atbilstības novērtējumam un kontrolei (monitoringam), ievērojot Noteikumu Nr. 724 un *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumus* prasības, tajā skaitā attiecībā uz smaku pārvaldības plāna izstrādi un īstenošanu un smaku mazināšanu tehnoloģisko paņēmieni izmantošanu, nosakāmi Atļaujā.

6.7.3.6. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar smaku emisijām un to izplatību, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu ar atzinumu nostiprināt un izvirzīt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**

- a) Paredzētajai darbībai aktuālie pieļaujamās ietekmes apjomi un smaku emisiju limiti, tai skaitā vadoties no piemērojamo normatīvo aktu un *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumu* nosacījumiem, nosakāmi Atļaujā. Nav pieļaujami sliktāki rezultāti par Ziņojuma 3.5.1. tabulā “*Smakas koncentrācijas aprēķinu rezultāti un to novērtējums paredzētajai darbībai*” un 3.5.2. tabulā “*Smakas koncentrācijas aprēķinu rezultāti (98,08. procentile) tuvākajās viensētās un publiskās apbūves teritorijās*” norādīto, ņemot vērā arī aktualizētā smaku novērtējuma rezultātus vērtētajās teritorijās un jutīgajos objektos.
- b) Būtisko smakas emisiju avotu emisiju limiti Atļaujā nosakāmi vadoties no Ziņojuma 10.2.2. pielikumā vai 10.2.3. pielikumā “*Emisijas avotu raksturojums*” noteiktajām vērtībām. Smaku emisiju avotu parametru un koncentrāciju ievērošanas kontrole nodrošināma, veicot reprezentatīvus mērījumus.
- c) Jāizstrādā un jāīsteno smaku pārvaldības plāns, kura būtiskākais mērķis ir visu, tajā skaitā īslaicīgas, kā cisternu uzpilde, ietekmes, smaku avotu identifikācija, ietekmju monitorēšana un novēršana un/vai mazināšanas pasākumu noteikšana un īstenošana, veicot mērījumu sēriju atbilstoši *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumu*

principiem un, nepieciešamības gadījumā, veicot atkārtotu smaku emisiju aprēķinu un smaku izkliedes modelēšanu.

- d) Šķidrmēslu (vircas) izvešanai pēc iespējas izmantojamas cisternas, kuras tiek uzpildītas ar vakuumsūkņa palīdzību caur slēgtu savienojuma sistēmu, kas izslēdz difūza smaku avota veidošanos cisternu uzpildes laikā.
- e) Pamatotu sūdzību saņemšanas gadījumā normatīvajos aktos (par piesārņojošas darbības izraisītu smaku noteikšanu un izplatības ierobežošanu) noteiktajos gadījumos veicami smaku mērījumi, un atkarībā no smaku mērījumu rezultātiem lemjams par papildu pasākumiem, tai skaitā Paredzētās darbības realizācijas nosacījumu precizēšanu un ierobežojumu nepieciešamību.

6.7.4. Troksnis un tā izplatība:

- 6.7.4.1. Saistībā ar Paredzēto darbību identificēti nozīmīgākie trokšņa avoti: cūku novietņu ventilācijas izvadi (Atbilstoši Ziņojuma 12. pielikumam, novērtējuma modelī tie ievietoti kā laukumveida trokšņa avoti), ar Kompleksa darbību saistītā kravas transporta un traktortehnikas radītais troksnis un barības sagatavošanas iecirkņa radītais troksnis. Trokšņa avotu darbības laiks un to radītais skaņas jaudas līmenis apkopots Ziņojuma 1.34. tabulā, bet Kompleksa darbību nodrošinotā transporta skaits esošajai un paredzētajai darbībai – Ziņojuma 1.33. tabulā. Summārajā trokšņa novērtējumā ņemta vērā autotransporta satiksmes intensitāte uz autoceļiem V1121 un V1128²⁵.
- 6.7.4.2. Separators darbība nav vērtēta, jo, atbilstoši Ziņojuma 15. pielikumā sniegtajiem skaidrojumiem, tā notiek ēkā bez ventilācijas, bet separators motora jauda ir 5,5 kW (Ziņojuma 1.4.3. nodaļa), līdz ar to tas nav uzskatāms par nozīmīgu trokšņa avotu.
- 6.7.4.3. Paredzētās darbības trokšņa ietekmes novērtējums sniegts Ziņojuma 3.5. nodaļā, trokšņa novērtēšanai izmantotā programmatūra un metodes aprakstītas Ziņojuma 4.2. nodaļā, programmas ievaddati apkopoti 12. pielikumā, bet modelēšanas rezultātu kartogrāfiskais attēlojums – 8. pielikumā un Ziņojuma 3.10 – 3.15. attēlos.
- 6.7.4.4. Ziņojuma 3.5.1. nodaļā norādīts, ka viensētu “*Kalvas*” un “*Ceļmalnieki*” teritorijas ir Ierosinātājas īpašums un atbilstoši tās sniegtajai informācijai un Valsts zemes dienesta Kadastra informācijas sistēmas tematiskajai kartei, šajās dzīvojamās apbūves teritorijās faktiski neatrodas ēkas ar dzīvojamo funkciju, līdz ar to trokšņa novērtējumā šīm teritorijām Ziņojumā nav piemēroti Noteikumos Nr. 16 noteiktie vides trokšņa robežlīmeņi. Konstatēts (skat. arī šī atzinuma 3.2.11. punktu), ka dominējošais trokšņa avots Paredzētās darbības ietekmes teritorijā jau esošajā situācijā ir autoceļi V1121 un V1128, četras no visvairāk ietekmētajām teritorijām²⁶ atrodas abu autoceļu krustojuma zonā, bet divas²⁷ – autoceļa V1128 tiešā tuvumā.

²⁵ VSIA “Latvijas Valsts ceļi” informācija par satiksmes intensitāti 2021. gadā.

²⁶ Pārsniegumi dzīvojamās teritorijās “*Dzirnavnieki*”, “*Kreļotava*”, “*Apiņi/Tērces*”, “*Pūķi*” ir robežās no 3 līdz 8 dB(A) atkarībā no diennakts perioda

²⁷ Pārsniegumi dzīvojamās teritorijās “*Veldres*” un “*Ozoliņi*” ir robežās no 5 - 7 dB(A) atkarībā no diennakts perioda

- 6.7.4.5. Kompleksa darbības radītā trokšņa pieaugums par 1 -2 dB(A) (Ziņojuma 3.10. un 3.11. tabulā apkopoti novērtējuma rezultāti katrai no alternatīvām), saistāms ar būtisku transporta plūsmas palielināšanos kā arī ventilācijas sistēmas darbību 11 jaunajās mītnēs, realizējot un nodrošinot Paredzēto darbību tās plānotajā apjomā. Ziņojumā secināts, ka plānotās izmaiņas esošajā darbībā neradīs jaunus trokšņa robežlieluma pārsniegumus un nepasliktinās esošo situāciju nevienā no vērtēto alternatīvu risinājumiem.
- 6.7.4.6. Ziņojumā konstatēs jau esošs trokšņa robežlielumu pārsniegums, ko pamatā rada transporta kustība. Birojs vērs pašvaldības, kā akcepta lēmuma pieņēmējas un personas, kurai ir deleģētas noteiktas tiesības trokšņa piesārņojuma samazināšanā²⁸, uzmanību uz to, ka gadījumos, kad viensētas tikai daļēji atrodas vai neatrodas autoceļa aizsargjoslā, vides trokšņa robežlielums saskaņā ar Noteikumu Nr. 16 2. pielikuma piezīmi šajās teritorijā nav uzskatāms par mērķlielumu, proti, ārpus aizsargjoslas tas ir robežlielums. Likums “*Par piesārņojumu*” attiecībā uz mērķlielumu noteic (13. panta ceturtdaļa), ka mērķlielums ir lielums, kas jāņem vērā, ierobežojot emisiju, lai tā nepārsniegtu vides kvalitātes mērķlielumus, vai, ja tie ir pārsniegti (ar to saprotot esošu, notiekošu darbību) - pakāpeniski samazinot emisiju līdz attiecīgajam mērķlielumam, tas nozīmē, ka arī attiecībā uz autoceļu aizsargjoslā esošām teritorijām ir jātiecas uz šo mērķlielumu sasniegšanu. Likuma “*Par piesārņojumu*” 14. panta pirmā daļa neliedz šādā teritorijā veikt piesārņojošo darbību, ja netiek palielināts esošais trokšņa piesārņojums²⁹, tādēļ ievērojot no trokšņa novērtējuma izrietošos secinājumus, Birojs uzskata, ka tam nav deleģējuma izvirzīt nosacījumu, kas būtu īstenojams galvenokārt autotransporta radītās trokšņa ietekmes mazināšanai vietās, kur jau ir konstatēts trokšņa robežlielumu pārsniegums, šāds atbilstīgs deleģējums ir pašvaldībai.
- 6.7.4.7. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar troksni un to izplatību, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu noteikt papildus nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
- a) **Esošo un jauno trokšņa avotu modelēšanas parametri, kas novērtējuma nolūkiem Ziņojumā izmantoti maksimālās attiecīgo trokšņa avotu radītās ietekmes prognozē un atbilst ievaddatu vērtībām 12. pielikumā, ir Paredzētās darbības realizācijas nosacījumi trokšņa ietekmei.**
 - b) **Ierosinātajai, sagatavojot aktualizētu trokšņa novērtējuma projektu Atļaujas grozījumu veikšanai, tas izstrādājams atbilstoši faktiski**

²⁸ Likuma “*Par piesārņojumu*” 14. panta otrā daļa “*Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā*”, 18.¹ panta pirmā daļa “*Trokšņa kartēšanu un trokšņa stratēģisko karšu izstrādi aglomerācijas teritorijai nodrošina attiecīgā pašvaldība, bet ārpus aglomerācijas teritorijas esošiem infrastruktūras objektiem — dzelzceļa līnijām, autoceļiem un lidostām, kurās satiksmes intensitāte ir vairāk nekā 50 000 gaisa kuģu gadā, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas trokšņa kartēšanā aglomerācijas teritorijai.*” un otrā daļa “*Rīcības plānu trokšņa samazināšanai aglomerācijas teritorijā izstrādā un ievieš attiecīgā pašvaldība, bet rīcības plānu trokšņa samazināšanai transporta infrastruktūras objektam, kas atrodas aglomerācijas teritorijā un ārpus aglomerācijas teritorijas, — attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs. Pašvaldība un attiecīgā transporta infrastruktūras objekta pārvaldītājs sadarbojas rīcības plāna izstrādē, kā arī rīcības plāna ieviešanā aglomerācijas teritorijā.*”.

²⁹ Piesārņojošu darbību nedrīkst uzsākt, ja ir pārsniegti vai var tikt pārsniegti vides kvalitātes normatīvu robežlielumi noteiktam piesārņojuma veidam noteiktā teritorijā un ja attiecīgās darbības izraisītās emisijas var palielināt kopējo attiecīgā piesārņojuma daudzumu šajā teritorijā.

uzstādīto ventilācijas, kā arī barības silosu un citu iekārtu un aprīkojuma trokšņa parametriem, ja tie ir atšķirīgi no Ziņojumā norādītajiem.

c) Atkarībā no realizējamās alternatīvas jānodrošina Ziņojuma 3.10. tabulā (alternatīva A-1) vai 3.11. tabulā (alternatīva A-2) *“Trokšņa līmeņu aprēķinu kopsavilkums cūku audzēšanas kompleksa “Avoti” tuvumā”* trokšņa vērtības vērtējamajās teritorijās un jutīgajos objektos.

d) Ar Kompleksa darbību saistītā transporta kustība plānojama dienas periodā, nepārsniedzot Ziņojumā vērtēto transportēšanas intensitāti.

6.7.5. Augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamība:

6.7.5.1. Paredzētā darbība ir piesārņojoša rakstura darbība, kas saistīta ar šķidrmēslu rašanos, apstrādi jeb separāciju un izkliedi, kā arī ražošanas un lietus notekūdeņu veidošanos. Tādējādi viens no nelabvēlīgas ietekmes uz vidi aspektiem, kas ir iespējams gan esošās, gan Paredzētās darbības kontekstā, ir ūdeņu (virszemes, pazemes, gruntsūdeņu) un grunts piesārņojums minēto darbību rezultātā. Kā būtiskākais potenciālā grunts un gruntsūdeņu piesārņojuma avots uzskatāmas darbības ar šķidrmēsliem, tostarp to uzglabāšana un izkliede lauksaimniecības zemēs.

6.7.5.2. Ierosinātāja šķidrmēslu uzglabāšanai un darbībām ar šķidrmēsliem izmantos trīs ar plēves pārsegu aprīkotas lagūnas tipa krātuves Kompleksa teritorijā, kā arī divdesmit divas zemgrīdas krātuves un pārsūkņēšanas infrastruktūru, tostarp tās posmu ar starpkrātuvi ar separatoru, kur no šķidrmēsliem tiek atdalīta cietā frakcija, mēslu pārvietošanai uz kūtsmēslu krātuvi *JS Silo System*. Tāpat paredzēts turpināt izmantot kūtsmēslu krātuvi *“Vētras”*, kas atrodas Ierosinātajai piederošā nekustamajā īpašumā (kadastra Nr. 4664 004 0017) ~ 1 km attālumā no Darbības vietas. Ziņojumā aprēķināts, ka kopējā pieejamā krātuvju ietilpība kūtsmēslu uzkrāšanai būs 60 169 m³. Šķidrmēslu apsaimniekošanas sistēmas raksturojums sniegts Ziņojuma 1.4. nodaļā, kā arī šī atzinuma 3.3.4. punktā. Saskaņā ar Ziņojumu, šķidrmēslu apsaimniekošanai izveidota slēgta sistēma, kas paredz hermētisku to savākšanu, tādējādi novēršot iespējamu augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojumu ar šķidrmēsliem. Ierosinātajai ir noslēgts līgums ar SIA *“Lauku Agro* par šķidrmēslu izvešanu un izkliedi uz lauksaimniecības zemēm, par kuru izmantošanu ir noslēgti nomas līgumi ar šo zemju valdītājiem.

6.7.5.3. Izvērtējot Ierosinātājas sniegto informāciju par šķidrmēslu izkliedi paredzētajām platībām³⁰, kopskatā ar dabas datu pārvaldības sistēmā *“Ozols”* atrodamo informāciju³¹ konstatējams, ka izkliedi paredzētās platības vairākās vietās robežojas ar dažādiem gan Latvijas, gan Eiropas Savienības (turpmāk - ES) aizsargājamu biotopu, tostarp Latvijā sastopamu ES prioritāri aizsargājamu biotopu, - 9010* *Veci vai dabiski boreāli meži*, 9080* *Staignāju meži* un 9050 *Lakstaugiem bagāti egļu meži* (piemēram, biotopu laukumiem ID 802646, ID 802674, ID 802673, ID 802470) (Ziņojuma 1.7.1. attēls) laukumiem. Papildu jau minētajam Ziņojumā identificētas vēl citas teritorijas, kurās konstatēti dažādu biotopu grupu, tostarp zālāju, purvu, saldūdeņu, aizsargājami biotopi, kas atrodas Paredzētās darbības iespējamās ietekmes zonā

³⁰ Ziņojuma 22. pielikums.

³¹ Tīmekļvietne <https://ozols.gov.lv/pub> (skatīta 15.11.2022.).

vai tiešā tās tuvumā, un Ziņojumā definēti kā potenciāli ietekmētas dabas vērtība, tos Ziņojuma 1.7.1. un 2.8. attēla apzīmējot ar PIDV³². Konstatējams, ka šķidrmēslu izkliedi paredzēts veikt virszemes ūdensteču pieguļošajās teritorijās, tai skaitā Auces upei un Sesavas upei pieguļošajās teritorijās, ka arī meliorācijas grāvīm – Kalvas grāvis, kas savienots ar Auces upi pieguļošajās teritorijā (Ziņojuma 2.5. attēls). Tāpat konstatējams, ka izkliedei paredzētie lauki uz ZA no Lielaucē ezera un uz Z no apdzīvotas vietas “*Stirnas*” faktiski robežojas ar īpaši aizsargājamu dabas teritoriju (turpmāk – ĪADT), kas ir arī *Natura 2000* teritorijas, DL “*Vīķu purvs*” (kods LV0504700). No Ziņojuma izriet, ka šķidrmēslus paredzēts izkliegt tikai lauksaimniecības zemēs³³, tos nav paredzēt izkliegt ne bioloģiski vērtīgos zālajos un aizsargājamajos biotopos, ne virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās³⁴. Līdz ar to, īstenojot Paredzēto darbību, tiek paredzēts ievērot virszemes ūdensobjektu aizsargjoslas, tai skaitā gar minētajām upēm visā to aizsargjoslas platumā, kurās nenotiek šķidrmēslu izkliede.

6.7.5.4. Ziņojuma izvērtēšanas gaitā, paužot savu viedokli par sagatavotajām Ziņojuma redakcijām, vairākkārt iesaistījusies DAP, kas vērsusi uzmanību uz iespējamām problēmsituācijām saistībā ar Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz apkārtnes bioloģisko daudzveidību un īpaši aizsargājamām dabas vērtībām, tostarp *Natura 2000* teritoriju - DL “*Vīķu purvs*”, un tajā aizsargājamām dabas vērtībām, sevišķi saistībā ar plānoto šķidrmēslu izkliedi. Atbildot uz DAP bažām par šķidrmēslu izklijas iespējamo negatīvo ietekmi uz *Natura 2000* teritoriju - DL “*Vīķu purvs*”, un tajā aizsargātajām dabas vērtībām, Ziņojumā norādīts, ka starp minēto ĪADT un izklijas laukiem ir norobežojoša zona - ~15 m plata veģetācijas josla ar kokiem, autoceļš V1139 *Stūrīši – Stirnas* un meliorācijas grāvji, kas uztvertos virszemes ūdensteču ūdeņus un gruntsūdeņus no lauku drenāžas sistēmas novirza no DL “*Vīķu purvs*” uz Auces upes, kas iztek no Lielaucē ezera, kas atrodas minētajā ĪADT, pārveidoto (taisnoto) posmā³⁵. Tādejādi secināts, ka nav sagaidāma Paredzētās darbības negatīva ietekme ne uz minēto, ne arī citām *Natura 2000* teritorijām. Savukārt Ziņojuma 3.7. nodaļā Izstrādātāja novērtējusi, ka nav paredzama tieša vai netieša Paredzētās darbības ietekme uz aizsargājamiem zālāju biotopiem vai citiem bioloģiski vērtīgiem zālājiem, jo identificētās zālāju biotopu teritorijas neietilpst teritorijās, kurās plānota šķidrmēslu izkliede. Tāpat novērtēts, ka nav paredzama tieša vai netieša Paredzētās darbības ietekme uz aizsargājamiem mežu biotopiem. Lai arī netiek prognozēta negatīva ietekme uz minētajām biotopu grupām Paredzētās darbības ietekmes zonā, Birojs konstatē, ka Izstrādātāja akceptējusi DAP izteikto viedokli par nepieciešamību paredzēt drošības zonu ap aizsargājamiem zālāju un mežu biotopiem vai citiem bioloģiski vērtīgiem zālājiem, kur tie tieši robežojas ar plānotajiem izklijas laukiem. Tādejādi paredzot 6 m platu drošības zonu no minētajām bioloģiski vērtīgajām teritorijām, kurā netiks veikta šķidrmēslu izkliede.

6.7.5.5. Vienlaikus novērtēts, ka iespējama neprognozējamas nozīmības ietekme no gruntsūdeņu un ūdensteču (gan tiešās, gan netiešās noteces ceļā) bagātināšanās ar barības vielām (slāpekļa un fosfora savienojumiem) no šķidrmēslu izklijas uz laukiem attiecīgi uz aizsargājamā biotopa 7220* *Avoti, kas izgulsnē*

³² Detalizētāka informācija par minēto sniegta Ziņojuma 120.- 122. lpp.

³³ Ziņojuma 161. lpp.

³⁴ Ziņojuma 71., 162. lpp.

³⁵ Ziņojuma 162. lpp.

avotkalķus (Ziņojuma 1.7.1. un 2.8. attēlā apzīmēts ar PIDV2) poligonu un aizsargājamiem tekošo saldūdeņu biotopiem, kas konstatēti Auces un Sesavas upēs lejpus pa straumi no Paredzētās darbības iesējamās ietekmes zonas. Tomēr kopumā Ziņojumā secināts, ka nav sagaidāma būtiska negatīva Paredzētās darbības ietekme uz apkārtnes dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību. Vienlaikus Ierosinātāja apzinājusi un rekomendē veikt pasākumus, kas nodrošinātu piesardzības principa ievērošanu attiecībā uz Paredzētās darbības negatīvo ietekmju iespējamību uz potenciāli jutīgām dabas vērtībām, veicot gan likumdošanā noteiktos ierobežojumus šķidrmēslu izkliedei, gan ievērojot Ziņojumā definētās drošības zonas ap Ziņojumā definētajām PIDV teritorijām, kurās netiek veikta šķidrmēslu izkliede u.c. pasākumus, un nodrošinātu savlaicīgu vides stāvokļa izmaiņu noteikšanu, veicot monitoringa pasākumus, kas detalizētāk sniegti Ziņojuma 163. lpp. Savu viedokli par Ziņojumā definētajiem rekomendējošiem pasākumiem iespējamo Paredzētās darbības negatīvo ietekmju novēršanai uz identificētajām dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību savā 2022. gada 2. novembra vēstulē Nr. 4.9/6024/2022-N sniegusi arī DAP, norādot, ka DAP ieskatā minētie rekomendējošie pasākumi, kas norādīti Ziņojuma 3.7. nodaļā, nosakāmi kā nosacījumi Paredzētās darbības īstenošanai. Tāpat DAP savā atsauksmē pauž atbalstu Paredzētās darbības īstenošanai, ja tiek ievēroti Ziņojumā norādītie piesardzības un labas prakses principi šķidrmēslu izklīdē uz lauksaimniecībā izmantotajās zemēm un tiek veikts ūdens kvalitātes monitorings, kas apliecina, ka šādai saimnieciskajai darbībai nav būtiska ietekme uz saimnieciskās darbības veikšanas vietas tuvumā esošajām dabas vērtībām.

- 6.7.5.6. Izvērtējis Ziņojumu, kā arī DAP viedokli saistībā ar Paredzētās darbības iespējamo ietekmi uz apkārtnes dabas vērtībām un bioloģisko daudzveidību, Birojs uzskata par samērīgu noteikt nosacījumus, kuru izpilde nodrošināma realizējot Paredzēto darbību. Tādejādi nodrošinot papildu piesardzību un kontroli, kas aptver ne tikai no normatīviem izrietošo saistībā ar šķidrmēslu izklīdi lauksaimniecības zemēs, bet arī Ziņojuma 3.7. nodaļā definēto rekomendējošo pasākumu, tostarp papildu ūdens kvalitātes monitoringa pasākumu, noteikšanu kā obligāti veicamus pasākumus.
- 6.7.5.7. Ziņojumā novērtēts (1.4. nodaļa), ka, realizējot Paredzēto darbību, gada laikā veidosies 50 400 t kūtsmēslu (Ziņojuma 1.10. tabula³⁶) un līdz 3 180 m³ novietņu mazgāšanas ūdeņu³⁷, tādejādi kopā veidojot 53 580 t šķidrmēslu. Ņemot vērā Kompleksa esošo un plānoto kūtsmēslu apsaimniekošanas sistēmu, minētais apjoms tiks padots uz seperatoru, kur no kūtsmēsliem tiek atdalīta cietā frakcija, bet atdalītā šķidrā frakcija, kas saskaņā ar Ziņojumā norādīto sastāda 95 % jeb 50 901 t gadā no padotā apjoma tālāk tiks novadīta uz šķidrmēslu krātuvēm. Tāpat saskaņā ar Ziņojumu šķidrmēslu krātuvēs nonāk arī lietus notekūdeņi no šķidrmēslu krātuves *JS Silo System*

³⁶ Atbilstoši Izstrādātājas 2022. gada 17. novembra vēstulē “Uz 08.11.2022. vēstuli Nr. 5-01/1074/2022” norādītajam Ziņojuma 1.10. tabulā ieviesusies pārrakstīšanās kļūdas. Proti, kūtsmēslu daudzums no novietnes Nr. 33 būs 1880 t gadā. Savukārt Birojs konstatējis, ka minētajā tabulā norādītais kopējais kūtsmēslu daudzums no esošās darbības ir 28 077,2 t gadā. Ņemot vērā identificētās kļūdas Ziņojuma 1.10. tabulā, aprēķinot kopējo kūtsmēslu daudzumu, kas tiks saražots Kompleksā, realizējot Paredzēto darbību, tas sakrīt ar minētajā tabulā un šajā atzinumā norādīto.

³⁷ Atbilstoši Ziņojuma 1.10. nodaļā norādītajam, novietņu mazgāšanas ūdeņi kopā ar izšļakstīto dzeramo ūdeni, kas nonāk kūtsmēslos novērtēts atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 23. decembra noteikumu Nr. 829 “*Īpašās prasības piesārņojošo darbību veikšanai dzīvnieku novietnēs*” Pielikuma 1. tabulai.

peldošā slāņa, to apjoms atbilstoši aprēķiniem – 208 m³ gadā. Novērtēts, ka kopējais šķidrmēslu apjoms gadā būs 49 868 m³ (Ziņojuma 1.12. tabula).

- 6.7.5.8. Ņemot vērā sagaidāmo šķidrmēslu apjoma palielinājumu, Ziņojumā novērtēta nepieciešamā kūtsmēslu krātuvju ietilpība pēc Paredzētā darbības realizācijas. Saskaņā ar Ziņojumā novērtēto krātuvju ietilpībai jābūt ne mazākai kā 41 522 m³. Birojs konstatē, ka novērtētais kopējais pieejamais krātuvju apjoms pēc Paredzētās darbības realizācijas³⁸ – 60 169 m³ - būs pietiekams ņemot vērā Noteikumu Nr. 834 un Noteikumu Nr. 829 prasības.
- 6.7.5.9. Ņemot vērā kopējo prognozēto šķidrmēslu apjomu un tajos aprēķināto slāpekļa daudzumu (Ziņojuma 1.15. tabula), Ziņojumā saskaņā ar Noteikumos Nr. 834 noteikto aprēķināts, ka minimālā nepieciešamā zemes platība, kas ir pietiekama Paredzētās darbības realizācijai, ir 1 014 ha. Atbilstoši Ziņojumam un kā norādīts jau šajā atzinumā iepriekš šķidrmēslu izkliedi ar savu tehniku veic un turpinās veikt SIA “*Lauku Agro*”, kas šķidrmēslus iepērk no Ierosinātājas un iestrādā tos Ierosinātājai piederošos laukos, kurus SIA “*Lauku Agro*” nomā no Ierosinātājas. Nomāto lauksaimniecības zemju kopējā platība ir 1 539,7 ha (šķidrmēslu izklijes lauku teritorijas attēlotas Ziņojuma 1.7.1. attēlā), no kuriem 507 ha paredzēta šķidrmēslu izklijēt, izbūvējot cauruļvadu sistēmu, bet 1032,7 ha – ar traktortehniku. Vienlaikus, kā norādīts jau arī iepriekš šajā atzinumā un Ziņojumā, ņemot vērā, ka šķidrmēslu izkliedi nav paredzēti veikt ne bioloģiski vērtīgos zālajos un aizsargājamajos biotopos, ne virszemes ūdensobjektu aizsargjoslās, atbilstoši Ziņojuma 71. lpp. norādītajam kopējais šķidrmēslu izklijei pieejamais lauksaimniecības zemju apjoms ir 1 386 ha, kas ir pietiekams, lai realizētu Paredzēto darbību Ziņojumā vērtētajā apjomā, nodrošinot šķidrmēslu izkliedi to iestrādei piemērotās zemēs un ievērojot piesardzības pasākumus attiecībā pret jutīgiem objektiem.
- 6.7.5.10. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam, nākotnē paredzēta kūtsmēslu paskābināšana ar sērskābi pirms to izklijes uz lauka³⁹. Sagaidāms, ka ar sērskābi tiks paskābināti 10 – 20 % šķidrmēslu, kas, ņemot vērā prognozēto kopējo šķidrmēslu daudzumu, maksimāli varētu būt ~ 9 973,6 m³ šķidrmēslu. Paskābināšana notiek, veicot izkliedi uz lauka, ko veic apmācīts personāls ar speciālu tehniku, ievērojot nepieciešamos darba drošības pasākumus. Atbilstoši Ziņojumam sērskābe objektā netiks uzglabāta. Vienlaikus Birojs konstatē, ka Ziņojuma 1.20. tabulā norādīts, ka plānotais sērskābes patēriņš gadā būs 1,5 – 2 l uz 1 m³ vircas. Tādejādi prognozējams, ka maksimālais sērskābes apjoms, kas nepieciešams, lai nodrošinātu 20 % no gadā saražoto šķidrmēslu apjoma paskābināšanu būs 19 947,2 l sērskābes.
- 6.7.5.11. Lai raksturotu šķidrmēslu atbilstību *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktajiem kopējā slāpekļa un kopējā fosfora līmeņiem, izmatoti veiktie šķidrmēslu testēšanas rezultāti⁴⁰, kas apkopoti Ziņojuma 1.13. tabulā. Savukārt Ziņojuma 1.14. tabulā ir apkopoti izvadītie kopējā izvadītā slāpekļa un kopējā izvadītā fosfora apjomi uz dzīvnieka vietu gadā, kuri aprēķināti, pamatojoties uz maksimāli iespējamajiem šķidrmēslu apjomiem katrā dzīvnieku kategorijā (Ziņojuma 1.15. tabula) un dzīvnieku vietu skaitu konkrētajā kategorijā (Ziņojuma 1.1. tabula), izmantojot testēšanas pārskata rezultātus⁴¹, lai

³⁸ Esošo un plānoto krātuvju un to ietilpības uzskaitījums sniegts Ziņojuma 67. lpp.

³⁹ Ziņojuma 67. lpp.

⁴⁰ Šķidrmēslu testēšanas pārskati pievienoti Ziņojuma 4. pielikumā, skat. 4.1. – 4.3. pielikumu.

⁴¹ 2020. gada testēšanas pārskata rezultāti (Ziņojuma 4.1. pielikums) izmantoti, lai raksturotu kopējā izvadītā slāpekļa un kopējā izvadītā fosfora līmeni (kg/dzīvnieka vietu/gadā) nobarojamām cūkām, 2021. gada testēšanas

raksturotu kopējā izvadītā slāpekļa un kopējā izvadītā fosfora faktisko līmeni (kg/dzīvnieka vieta/gadā). Pamatojoties uz iegūtajiem rezultātiem, Ziņojumā novērtēts, ka vidēji uz viena dzīvnieka vietu izvadītā slāpekļa un fosfora daudzums sivēniem ir lielāks nekā *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktais, savukārt nobarojamām cūkām - mazāks nekā *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktais. Ņemot vērā, ka ganāmpulku pamatā veido nobarojamās cūkas, secināts, ka vispārīgi uz viena dzīvnieka vietu izvadītā slāpekļa un fosfora daudzums atbilst *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktajiem līmeņiem visām dzīvnieku kategorijām. Tādējādi secināms, ka tiek nodrošināta izvadītā kopējā slāpekļa un fosfora daudzuma atbilstība *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktajam līmenim. Vienlaikus Birojs norāda uz to, ka kopējā slāpekļa un kopējā fosfora atbilstības novērtējums katrā no vērtētajām kategorijām balstīts uz viena mērījuma rezultātiem. Līdz ar to Biroja ieskatā ir samērīgi arī turpmāk vismaz reizi gadā, ņemot paraugus pirms kūtsmēslu krātuves iztukšošanas, veikt testus izvadītā kopējā slāpekļa un kopējā fosfora apjumu atbilstības *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteikto vērtību novērtēšanai, nepieciešamības gadījumā veicot korekcijas barības sastāvā un/vai izkļiedes grafikos.

- 6.7.5.12. Kompleksam tuvākie ūdensobjekti, kā arī galvenie noteces virzieni raksturoti šī atzinuma 3.2.12. punktā. Teritorijas hidroloģiskais raksturojums sniegts Ziņojuma 2.4. nodaļā. Kā norādīts jau šajā atzinumā iepriekš, lielākā ūdensteču piesārņojuma iespējamība, realizējot Paredzēto darbību, saistāma ar šķidrmēslu izkļiedi, kuru paredzēts veikt virszemes ūdenstecēm, tai skaitā Auces upei un Sesavas upei, ka arī meliorācijas grāvim – Kalvas grāvis, pieguļošajās teritorijās (Ziņojuma 2.5. attēls), kā arī saistībā ar dabīgo noteci un Kompleksa lietotā ūdens savākšanas sistēmas izplūdi Kalvas grāvī, kas savienojas ar Auces upi.
- 6.7.5.13. Saskaņā ar Ziņojumu Kompleksā teritorijā ierīkoti trīs gruntsūdens monitoringa urbumi (Ziņojuma 2.6. nodaļa), to izvietojums un gruntsūdens plūsmas virziens parādīts Ziņojuma 4. pielikumā esošā 2022. gada “Pārskats par gruntsūdeņu monitoringa novērojumu veikšanu” 2. pielikumā. No gruntsūdens monitoringa urbumiem reizi gadā tiek ņemti paraugi gruntsūdens kvalitātes testēšanai, kuros tiek noteikti Ziņojuma 20. lpp definētie parametri gruntsūdens kvalitātes izmaiņu novērtēšanai, ko veica akreditēta laboratorija. Ziņojumā apkopotie gruntsūdens monitoringa dati⁴² (Ziņojuma 2.4. tabula) par pēdējiem pieciem gadiem parāda, ka novērojamas parametru koncentrāciju svārstības. Konstatējams, ka 2019. gada testēšanas rezultāti parāda nelielu amonija jonu koncentrācijas paaugstinājumu monitoringa urbumā Nr. 3 (uztverošais urbums attiecībā pret gruntsūdens plūsmas virzienu) attiecībā pret noteikto robežvērtību B⁴³, bet 2020. un 2021. gada testēšanas rezultāti parāda nitrātu koncentrācijas paaugstinājumu monitoringa urbumā Nr. 1. (raksturo fona gruntsūdens kvalitāti) attiecībā pret noteikto robežvērtību B. Ņemot vērā minēto, no Ziņojuma 4. pielikumā esošā 2022. gada “Pārskats par gruntsūdeņu monitoringa novērojumu veikšanu” novērtētā izriet, ka kopumā gruntsūdeņu ķīmiskās analīzes rezultāti parāda, ka esošā gruntsūdeņu kvalitāte Kompleksa

pārskata rezultāti (Ziņojuma 4.2. pielikums) – sivēniem un 2022. gada testēšanas pārskata rezultāti (Ziņojuma 4.3. pielikums) – vircai pēc kūtsmēslu separācijas.

⁴² 2018. - 2022. gadā veikto gruntsūdens analīžu rezultātu apkopojums.

⁴³ Saskaņā ar Ziņojuma 4. pielikumā esošā 2022. gada “Pārskats par gruntsūdeņu monitoringa novērojumu veikšanu” robežvērtība B raksturo maksimālo dabisko koncentrāciju jeb piesārņojuma robežu saskaņā ar 1998. gada LR VARAM apstiprinātiem metodiskiem norādījumiem “Pazemes ūdeņu piesārņojuma izpēte”.

teritorijā vērtējama kā apmierinoša. Lai sekotu esošās teritorijas gruntsūdens kvalitātes izmaiņām, arī turpmāk Ierosinātāja paredzējusi veikt regulāru gruntsūdens kvalitātes monitoringu un paraugu analīzi akreditētā laboratorijā.

- 6.7.5.14. Lai raksturotu esošo virszemes ūdeņu kvalitāti, 2021. gada aprīlī veikts virszemes ūdeņu monitorings, noņemot paraugus Auces un Sesavas upēs. Paraugu ņemšanas vietas (kopā sešas) parādītas Ziņojuma 5. pielikuma 1. attēlā. Savukārt akreditētā laboratorijā veiktie virszemes ūdeņu paraugu analīžu rezultāti apkopoti Ziņojuma 2.5. tabulā, tos salīdzinot ar Ministru kabineta 2002. gada 12. marta noteikumu Nr. 118 “*Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti*” (turpmāk – Noteikumi Nr. 118) 3. pielikumā definētajiem ūdens kvalitātes normatīviem prioritārajiem, šajā gadījumā karpveidīgo zivju ūdeņiem. Kopumā iegūtie rezultāti parādā, ka virszemes ūdeņu kvalitātē ir atbilstoša Noteikumos Nr. 118 noteiktajām prasībām karpveidīgo zivju prioritārajiem ūdeņiem. Izņēmums ir paraugs, kas noņemts 1. paraugošanas punktā, kas raksturo Auces upes ūdeņu kvalitāti vietā, kur tā iztek no Lielaces ezera, kurā konstatēts amonija jonu (NH_4) robežlieluma pārsniegums un nejonizētā amonjaka (NH_3) koncentrācija – $0,546 \pm 0,033$ mg/l, kas ievērojami pārsniedz Noteikumu Nr. 118 3. pielikumā noteikto robežlielumu – 0,025 mg/l (skat. Ziņojuma 2.5. tabula), kas var būt saistīts ar minerālmēslu lietošanu ūdenstecei blakus esošajās lauksaimniecības zemēs. Attiecībā uz minēto rādītāju Noteikumos Nr. 118 norādīts, ka šis normatīvs nav pārkāpts, ja dienas laikā novēroti atsevišķi īslaicīgi nejonizētā amonjaka koncentrācijas paaugstinājumi, tādēļ Ziņojumā novērtēts, ka īslaicīga nejonizētā amonjaka koncentrācijas paaugstinājums ir pieļaujams. Ziņojuma 5. pielikumā esošajā 2021. gada pārskatā par virszemes ūdeņu kvalitāti norādīts, ka, lai novēroto minētā rādītāja svārstības jāveic vairākkārtējs monitorings īslaicīgā termiņā. Lai novērtētu Kompleksa darbības ietekmi uz virszemes ūdeņiem, arī iepriekš – 2011. gadā, veikta virszemes ūdeņu paraugu testēšana, tostarp noņemti paraugi Kalvas grāvī gan pirms, gan pēc Kompleksa teritorijas (Ziņojuma 6. pielikums). Saskaņā ar Ziņojumu, iegūtie rezultāti ļauj secināt, ka ūdens kvalitāte pirms ieplūdes Auces upē atbilst augstas un labas ekoloģiskās kvalitātes rādītājiem. Tādējādi no Ziņojumā sniegtās informācijas (Ziņojuma 7. nodaļa) izriet, ka prasības virszemes ūdens kvalitātes monitoringam netiek izvirzītas.
- 6.7.5.15. Kompleksa teritorijā atrodas trīs ūdens ieguves urbumi, no kuriem ūdens ražošanas un sadzīves vajadzībām tiek izmantoti divi urbumi, bet trešais urbums netiek izmantots⁴⁴ (Ziņojuma 2.6. attēls). Novērtēts, ka, realizējot Paredzēto darbību, Kompleksa darbības nodrošināšanai nepieciešamais ūdens daudzums būs līdz 100 000 m³/gadā (Ziņojuma 1.19. tabula), ko saskaņā ar Ziņojumu paredzēts iegūs no Kompleksa teritorijā esošajiem dziļurbumiem. Vienlaikus konstatējams, ka plānotais ūdens patēriņš gadā par 10 900 m³ pārsniedz šobrīd Atļaujā Nr. JE12IA0002 noteikto ūdens ieguves apjomu gadā, tādēļ pirms Paredzētās darbības uzsākšanas arī šajā aspektā būs nepieciešama Atļaujas Nr. JE12IA0002 pārskatīšana.
- 6.7.5.16. Attiecībā uz iespējamo augsnes un grunts piesārņojumu no Ziņojumā sniegtās informācijas izriet, ka Ierosinātāja savā darbībā samazinājusi riskus, kas varētu radīt augsnes un grunts piesārņojumu (Ziņojuma 3.6. nodaļa). Atbilstoši Ziņojumā novērtētajam nav sagaidāma Paredzētās darbības negatīva ietekme uz augsnes un grunts kvalitāti, tostarp to piesārņošana ar smagajiem metāliem,

⁴⁴ Skatīt arī šī atzinuma 3.2.2 un 3.3.6. punktu.

naftas produktiem, poliaromātiskajiem ogļūdeņražiem vai polihlorbifeniliem. Tādēļ netiek paredzēti atsevišķi monitoringa pasākumu grunts un augsnes kvalitātes kontrolei, sagaidāms, ka arī grunts kvalitātes izmaiņām iespējams sekot līdzi, realizējot plānoto gruntsūdeņu monitoringu.

6.7.5.17. Ņemot vērā Ziņojumā un šajā atzinumā iepriekš minēto, Birojs secina, ka IVN rezultātā ir vērtēta ietekme uz grunts un ūdens kvalitāti, ko varētu ietekmēt Paredzētā darbība, identificēti galvenie ar Paredzēto darbību un tās tehnoloģisko procesu saistītie aspekti, kas var būt priekšnoteikums šādas ietekmes izraisīšanai. Ziņojuma 7. nodaļā *“Esošā un plānotā iekārtu un darbību kontrole un monitorings”* esošajā 7.1. tabulā apkopota informācija par Kompleksā esošajiem un papildu plānotajiem monitoringa pasākumiem, realizējot Paredzēto darbību. Turpat norādītas arī atsauces uz Ziņojumā sniegto vērtējumu, pamatojot, kādēļ kādā no iespējamo ietekmju uz vidi aspektiem Ierosinātājas ieskatā prasības monitoringam nav nepieciešams izvirzīt. Izvērtējis plānotos papildu monitoringa pasākumus, Birojs kopumā piekrīt Ierosinātājas plānotajam monitoringa pasākuma plānam attiecībā uz pazemes ūdens, gruntsūdens, grunts un augsnes kvalitātes kontroli. Birojs norāda, ka plānotie papildu gruntsūdens monitoringa urbumi ierīkojami, tā, lai, ņemot vērā arī teritorijas gruntsūdens plūsmas virzienu, nodrošinātu gruntsūdeņu kvalitātes kontroli vismaz gan aiz esošās, gan plānotajām lagūnas tipa mēslu krātuvēm, to precīzu un piemērotāko atrašanās vieta saskaņojot ar Dienestu. Savukārt, kā norādīts jau šajā atzinumā iepriekš, Birojs, ņemot vērā DAP kā kompetentās iestādes valsts dabas aizsardzības īstenošanā, tajā skaitā sugu un biotopu aizsardzības jomā, viedoklis, uzskata par samērīgu papildināt plānotos monitoringa pasākumus, ar papildu monitoringa pasākumiem, kas, kā rekomendējoši pasākumi definēti Ziņojuma 3.7. nodaļā. Proti, ierīkot ūdens kvalitātes monitoringa punktu avota izplūdes vietā (teritorijā, kas Ziņojuma 2.8. attēlā apzīmēta ar apzīmējumu PIDV2, bet Ziņojuma 3.16. attēlā – potenciālais monitoringa punkts Nr. 7) un nodrošināt ūdens parauga kvalitātes testēšanu ne retāk kā divas reizes gadā.

6.7.5.18. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar augsnes, grunts, virszemes un pazemes ūdeņu piesārņojuma iespējamību, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu noteikt papildus nosacījumu, ar kādu Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**

a) Jānodrošina, ka Ierosinātājas rīcībā un pārvaldībā ir atbilstoša tehniskā stāvokļa un tilpības būves, kurās uzkrāt šķidrmēslus un no kūtsmēsliem atdalīto cieto frakciju, kā arī jāveic šķidrmēslu un mītnu mazgāšanas ūdens daudzuma uzskaite un pārskata informācijas iesniegšana normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā⁴⁵.

b) Jānodrošina šķidrmēslu izkliedei paredzēto teritoriju pietiekamība, cita starpā ievērojot normatīvos un Ziņojumā novērtētās (t.i. arī Ziņojuma 3.7. nodaļā definētās nepieciešamās un rekomendējošās drošības zonas, kurās netiek veiktas šķidrmēslu izkliede) prasības par bioloģiski vērtīgo zālāju un aizsargājamo biotopu, kā arī virszemes ūdensobjektu aizsardzību. Ja šķidrmēslu izkliedei paredzētie lauki tieši robežojas ar ES nozīmes, tostarp prioritāriem biotopiem, kā arī

⁴⁵ Pārskatu iesniedz LVĢMC saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 23. maija noteikumu Nr. 271 *“Noteikumi par vides aizsardzības oficiālās statistikas veidlapām”* prasībām.

bioloģiski vērtīgiem zālājiem, šķidrmēslu izkliedi neveikt vismaz 6 m platā zonā ap tiem.

- c) Jāparedz un jārealizē pasākumi, kas izslēdz piesārņojuma noplūdi gruntī, pazemes un virszemes ūdeņos no ceļiem un laukumiem, mēslu krātuvēm un pārsūkņēšanas sistēmām.
- d) Reizi gadā, pirms kūtsmēslu krātuvju iztukšošanas, jāveic tests, lai novērtētu izvadītā kopējā slāpekļa un kopējā fosfora apjomu un atbilstību *Cūku audzēšanas LPTP Secinājumos* noteiktajam, nepieciešamības gadījumā, jāveic korekcijas barības sastāvā un/vai izklijes grafikos.
- e) Visi Paredzētās darbības radītie notekūdeņi apsaimniekojami atbilstoši Paredzētajai darbībai saistošo normatīvu aktu prasībām un saskaņā ar LPTP noteiktajiem ietekmes mazināšanas paņēmieniem. Atbilstoši Noteikumu Nr. 240 166. punktā noteiktajam, jānodrošina risinājums, lai *“pirms lietussūdeņu ievadīšanas vietas vaļējos virszemes ūdensobjektos tiktu nodrošināta to nostādīšana, bet vietās, kur iespējama to piesārņošana ar naftas produktu piemaisījumiem nepieciešama to attīrīšana atbilstošās attīrīšanas iekārtās”*.
- f) Jānodrošina monitoringa pasākumu realizācija attiecībā uz pazemes ūdens, gruntsūdens un kūtsmēslu (vircas) kvalitātes kontroli, atbilstoši Ziņojuma 7. nodaļā paredzētajam monitoringa pasākumu plānam. Jānodrošina gruntsūdeņu kvalitātes kontroli aiz esošajām un plānotajām lagūnas tipa mēslu krātuvēm, ņemot vērā gruntsūdens plūsmas virzienu. Par piemērotāko vietu/-ām papildu gruntsūdens monitoringa urbuma/-u ierīkošanai jākonsultējas ar Dienestu.
- g) Jānodrošina monitoringa pasākumu īstenošana, kas norādīta Ziņojuma 3.7. nodaļā, ierīkojot papildu ūdens kvalitātes monitoringa punktu avota izplūdes vietā (teritorijā, kas Ziņojuma 2.8. attēlā apzīmēta ar apzīmējumu PIDV2, bet Ziņojuma 3.16. attēlā – potenciālais monitoringa punkts Nr. 7), iestrādājot to monitoringa plānā. Minētais monitoringa pasākums, tā ilgums, nosakāmie parametri, atskaites forma un iespējas pārskatīt tā nepieciešamību un lietderību saskaņojams ar DAP.

6.7.6. Avāriju un negadījumu riski:

- 6.7.6.1. Novērtējis Ziņojumā sniegto informāciju (piemēram, Ziņojuma 1.14., 1.16. 3.13.1. un 3.13.2. nodaļa), Birojs secina, ka Kompleksa darbībā ir apzināti galvenie avāriju, biodrošības un darba vides riski un veicamie preventīvie pasākumi to mazināšanai un novēršanai. Uzņēmuma līdzšinējās darbībās nodrošināšanai izstrādāts gan uzņēmuma rīcības plāns avārijas un ārkārtas gadījumā, gan biodrošības pasākumu plāns, kas ietver veterinārās uzraudzības un biodrošības pasākumu kopumu, gan ugunsdrošības un darba aizsardzības instrukcija. Atbilstoši Ziņojumā norādītajam saistībā ar Paredzēto darbību plānots aktualizēt uzņēmuma pasākumu plānus rīcībai ārkārtas situācijās un nepieciešamos organizatoriskos pasākumus un tehniskos resursus ārkārtas situāciju varbūtības samazināšanai un notikušu avārijas situāciju ierobežošanai un likvidēšanai.
- 6.7.6.2. Saskaņā ar Ziņojumu (Ziņojuma 3.13.2. nodaļa) uzņēmumā esošās un plānotās iekārtas nerada būtisku avāriju risku, kas varētu apdraudēt vidi un cilvēku

veselību un drošību, bet ir identificēti daži objekti un situācijas, kas potenciāli var radīt bīstamību:

- 6.7.6.2.1. Sadedzināšanas iekārtu radītie tehnoloģiskie riski, kā rezultātā var veidoties ugunsgrēka un eksploziju riski.
- 6.7.6.2.2. Elektroenerģijas, siltumenerģijas un ūdensapgādes pārtraukšanās riski. Kompleksa darbību nodrošinājošo resursu ilgstošs pārtraukums var izraisīt nelabvēlīgu apstākļu kopumu, kā rezultātā var iet bojā liels apjoms novietnēs esošo dzīvnieku un rasties lokāli infekcijas riski, tādejādi radot risku biodrošības aspektā.
- 6.7.6.2.3. Šķidrmēslu noplūde cauruļvadu vai savienojumu bojājumu rezultātā var radīt augsnes, gruntsūdeņu vai virszemes ūdeņu piesārņošanas riskus.
- 6.7.6.3. Izvērtējis Ziņojumu, Birojs secina, ka Kompleksam ir izstrādāti nepieciešamie pasākumi minēto avārijas risku varbūtību samazināšanai un novēršanai gan attiecībā uz darba drošības un ugunsdrošības prasību ievērošanu, kā arī personāla apmācību, gan iekārtu ekspluatāciju, gan atbilstošas tehnoloģiskās pārbaudes un kontroles pasākumiem. Biroja ieskatā papildu uzmanība Ierosinātajai jāpievērš tiem *Cūku audzēšanas LPTP* punktiem, kas izvirza prasību vides pārvaldības sistēmas izveidei un izpildei.
- 6.7.6.4. **Izvērtējot Ziņojumā iekļauto informāciju saistībā ar iespējamajiem negadījumu riskiem, Birojs saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu atzīst par nepieciešamu noteikt papildu nosacījumus, ar kādiem Paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama Paredzētās darbības akcepta gadījumā:**
 - a) **Nodrošināt visu Ziņojumā paredzēto drošības nosacījumu ievērošanu, veicot gan darbinieku apmācību atbilstoši konkrēto darba vietu un darba pienākumu specifikai, gan nodrošinot savlaicīgus preventīvus, inženiertehniskus un organizatoriskus pasākumus negadījumu un infekciju risku novēršanai.**
 - b) **Piesārņojošās darbības tehnoloģiskajos procesos jāparedz atbilstoši pasākumi drošības jomā, aktualizējot un izstrādājot konkrētus nosacījumus identificētajiem tehnoloģisko iekārtu un tehnoloģisko procesu avāriju riskiem, infekciju riskiem un to mazināšanai.**

Rezumējoši Birojs secina -, lai arī Ziņojumā vērtējums ne visos aspektos ir pilnīgs, kas ir bijis par pamatu noteikt papildu nosacījumus saskaņā ar Novērtējuma likuma 20. panta desmito daļu. Birojs atzīst, ka Ierosinātāja ir izsvērusi galvenos risinājumus Paredzētās darbības realizācijai un sagaidāmās ietekmes nozīmīgajos ietekmes jautājumos. Pamatojoties uz veikto novērtējumu, nav identificēti Paredzētās darbības realizāciju pilnībā aizliedzoši faktori, tomēr Paredzētās darbības īstenošanas iespēja būs lielā mērā atkarīga no apsvērumiem un vērtējuma, kādu izdarīs IVN noslēdzošā lēmuma (akcepta lēmuma) pieņēmējs (Dobeles novada pašvaldība), kuram jālemj par tās akceptēšanu vai neakceptēšanu⁴⁶, kā arī iestādēm, kas vēlāk lems par dažādu administratīvo aktu izdošanu attiecībā uz Paredzētās darbības pieļaujamību un prasībām tā īstenošanai.

⁴⁶ Novērtējuma likuma 21. panta pirmā daļa noteic, ka paredzētās darbības akcepts ir šajā likumā un citos normatīvos aktos noteiktajā kārtībā pieņemts attiecīgās valsts institūcijas, pašvaldības, citas likumā noteiktās institūcijas vai Ministru kabineta lēmums par atļauju uzsākt paredzēto darbību.

Biroja atzinums ir kompetentās iestādes viedoklis par Ierosinātās nodrošināto Ziņojumu, tajā novērtēto ietekmi. Lēmumu par Paredzētās darbības realizācijas pieļaujamību pieņem Novērtējuma likuma 21. panta kārtībā. Attiecīgā valsts institūcija, pašvaldība vai cita likumā noteiktā institūcija vispusīgi izvērtē Ziņojumu, pašvaldību un sabiedrības viedokli un, ievērojot Biroja atzinumu par Ziņojumu, normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā pieņem lēmumu par Paredzētās darbības akceptēšanu vai neakceptēšanu. Ja tiek pieņemts lēmums par Paredzētās darbības pieļaujamību, Paredzēto darbību iespējams īstenot tikai ievērojot ārējos normatīvajos aktos noteiktos, Ziņojumā paredzētos un ar šo Biroja atzinumu izvirzītos nosacījumus, ar kādiem tā varētu būt īstenojama (Novērtējuma likuma 22. panta 2.¹ daļa).

Direktore (paraksts*)

D. Avdejanova

**Dokuments ir parakstīts ar drošu elektronisko parakstu*